

Rok XII Nr. 137

Łódź, niedziela 17 maja 1936 r.

CENY OGŁOSZEN.

Przed tekstem t. j. 1-ma strona 40 gr.
4 w. m-m i tam, 15 gr. w. m. w. m.
40 gr. nekrologi 20 gr. 15 gr. 15 gr.
strona 10 tamów, drobne 12 gr. za wy-
raz, dla poszukujących pracy 10 gr.
najmniejsza ogłoszenie 120 gr., dla
osobno 1 zł. Ogłoszenia dwukolorowe
50 proc. drożej; ogłoszenia kolorowe
100 proc. drożej; ogłoszenia z ilustracją
ogłoszenia 100 proc. drożej; ogłoszenia
Ceny ogłoszeń niedzielnych są o 25 procent
droższe.
Za 1 w. m. w 1 kolumnie 70 mm. (strona
i tamów) w wydaniu prowizyjnym 75 gr.
Za termin druku i treść ogłoszeń
administracja nie odpowiada. P. M. O.
Nr. 68008.

Wiceminister Kawecki pozostaje... Pierwsze posiedzenie rady gabinetowej. Gen. Rydz-Śmigły wygłosił przemówienie.

WARSZAWA, 17 maja. W kołach politycznych obiegają wczoraj pogłoski iż w najbliższych dniach, a więc już w poniedziałek lub wtorek nastąpi zwolnienie dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej nadzwyczajnej Sejmu i Senatu. Wczoraj bezpośrednio po zaprzysiężeniu nowego gabinetu odbyło się pod przewodnictwem premiera generała Sławoja-Składkowskiego posiedzenie rady gabinetowej z udziałem generalnego inspektora sił zbrojnych gen. Rydza-Śmigłego. Na posiedzeniu ten gen. Rydz-Śmigły wygłosił przemówienie, w którym wskazał na konieczność zwiększenia wysiłków przemysłu i społeczeństwa w kierunku wzmocnienia środków obrony.

PREZES BYRKA W KLUBIE SPRAWOZDAWCÓW PARLAMENTARNYCH.
WARSZAWA, 17 maja. Prezes Banku Polskiego Władysław Byrka zgłosił pismo o rezygnację z mandatu poselskiego. Wczoraj prezes Byrka złożył wizytę w klubie sprawozdawców parlamentarnych w Sejmie dziękując sprawozdawcom za dotychczasową współpracę.

FALSYWY POGŁOSKI.
WARSZAWA, 17 maja. Jak się dowiadujemy wiceminister spraw wewnętrznych Kawecki rozpoczął z dniem dzisiejszym urlop wypoczynkowy z którego wraca w

końcu miesiąca i obejmuje urzędowanie jako podsekretarz stanu Min. Spraw Wewnętrznych. Kładzie to kres pogłoskom na temat jego rezygnacji i wycofaniu się z życia politycznego, jak również pogłosce „Wieczoru Warszawskiego” jakoby wiceministrem na miejsce p. Kaweckiego miał zostać wojewoda łódzki Aleksander Hauke-Nowak.

MINISTER BECK NA ZAMKU.
WARSZAWA, 17 maja. Po zaprzysiężeniu członków rządu Prezydent Rzeczypospolitej przyjął na audiencji ministra spraw zagranicznych Józefa Becka.

POŻEGNANIA I POWITANIA.
WARSZAWA, 17 maja. Wczoraj w południe w prezydium Rady Ministrów odbyło się pożegnanie b. premiera Mariana Żyndram-Kościńskiego. Wobec zgromadzonych urzędników radca prof. Cezary Berezowski w serdecznych słowach pożegnał ustępującego premiera. Następnie pożegnał urzędników b. premiera Kościńskiego. Skolei odbyło się powitanie premiera gen. Sławoja-Składkowskiego. W odpowiedzi premier Składkowski oświadczył, iż stosunkuje się do urzędników rzeczowo i sprawiedliwie. Podobne pożegnania i powitania odbyły się w Ministerstwach Opieki, Spraw Wewnętrznych, Przemysłu i Handlu, Ministerstwie Sprawiedliwości.

Odznaka pamiątkowa gen. inspektora sił zbrojnych.

WARSZAWA, 17 maja. „Dziennik Rozkazów” Ministerstwa Spraw Wojskowych z dnia 14 maja br. podaje do wiadomości, iż generalny inspektor sił zbrojnych w dn. 6 maja br. zatwierdził wzór i regulamin odznaki pamiątkowej generalnego inspektora sił zbrojnych.

Witania odbyły się w Ministerstwach Opieki, Spraw Wewnętrznych, Przemysłu i Handlu, Ministerstwie Sprawiedliwości.

DWIE DEPESE Z ŁÓDZI.
ŁÓDŹ, 17 maja. Wojewoda Hauke-Nowak i dowódca OK IV generał Langner w imieniu legionistów województwa łódzkiego wystali następującą depeszę do premiera Składkowskiego:

„Legioniści województwa łódzkiego ślą Ci, Panie Premierze, jaknajserdeczniejsze życzenia i meldują posłuszenie, że w ofiarnej i karnej służbie dla Państwa trwać będą zawsze.

Podpisali: Al. Hauke-Nowak wojewoda łódzki i gen. W. Langner Dowódca Okręgu Korpusu.

Również w imieniu grupy senatorów i posłów woj. łódz. wiceprezes Wadowski wysłał do gen. Składkowskiego depeszę treści poniższej:

„W imieniu grupy senatorów i posłów województwa łódzkiego przesyłam najserdeczniejsze życzenia, zapewniając Ci, Panie Premierze, o naszym oddaniu i wiernej służbie dla Państwa.

Podpisali: Marjan Wadowski — wiceprezes grupy senacko-poselskiej.

Odznaka pamiątkowa generalnego inspektora sił zbrojnych jest symboliczną i drogą pamiątką pełnienia zaszczytnej służby w GISZ w okresie od 6.8. 1926 do 12.5. 1935 r. pod rozkazami Józefa Piłsudskiego. Pierwszego Marszałka Polski, jako generalnego inspektora sił zbrojnych.

Odznakę pamiątkową nadaje generalny inspektor sił zbrojnych na podstawie wniosków, przedstawionych przez komisję odznaki pamiątkowej GISZ.

Działalność komisji i nadawanie odznaki pamiątkowej zostaje ograniczone terminem 12.5. 1937 r.

Przyjmujemy: Pełne zadowolenie - Wieloletnia gwarancja! 3% Pożyczkę Inwestycyjną lub świadczenia Tymczasowe 6% Pożyczkę Narodową za najnowocześniejsze odbiorniki „RadioPhonet”

Prospekty na żądanie bezpłatnie Gdynia, Świętojańska 50.

Trzy polskie wyprawy dla obserwacji zaćmienia słońca.

WARSZAWA, 17 maja. Trzy wyprawy polskie dla obserwacji całkowitego zaćmienia słońca w dniu 19 czerwca r. b., o których projekcie już donosiliśmy, dochodzą do skutku. Są one organizowane przez prof. T. Banachiewicza, dyrektora obserwatorium krakowskiego, przy poparciu Ministerstwa WR i OP i Polskiej Akademii Umiejętności. Najdalej z nich udaje się do Japonii, gdzie ma zapewnioną pomoc ze strony specjalnego komitetu zaćmieniowego przy cesarskiej akademii nauk w Tokio.

Druga wyprawa udaje się do Syberii środkowej, w okolice Omska lub Tajgi (pod Tomskiem) i będzie korzystała z opieki specjalnego komitetu przy akademii nauk ZSRR. Wreszcie trzecia wyprawa uda się do Grecji, gdzie podzieli się na dwie grupy i obejmie dwa posterunki obserwacyjne.

Głównym zadaniem polskich ekspedycji będzie uchwycenie dokładnych momentów zaćmienia, które mają znaczenie nie tylko z

punktu widzenia celów naukowych astronomii, ale zarazem stanowiąc będą przyczynek do nauki o figurze ziemi, czyli t. zw. geodezji wyższej, według nowych poglądów geodezyjnych równik ziemski nie jest kołem, lecz raczej elipsą.

Należy zaznaczyć, że po raz pierwszy w kronikach astronomii do tej rejestracji dojdą momenty użyte będą tym razem przez polskie wyprawy aparaty z lampkami neonowymi, zapalającymi się i gasnącymi w takt ruchów zegara. Aparaty te są polskie zarówno w pomysłach, jak i w wykonaniu.

W ekspedycjach naszych wezmą udział 3 profesorowie astronomii, wyższych uczelni i mianowicie prócz wymienionego już prof. T. Banachiewicza również prof. Eug. Rybka ze Lwowa i prof. J. Witkowski z Poznania, pozbawieni młodsi uczeni z Warszawy, Krakowa i Wilna.

Maluczko a Abisynja będzie miała lepsze drogi niż Polska.

RZYM, 17 maja. Agencja Stefani donosi z Addis Abeby, że dokonano tam otwarcia kilku wielkich targowisk, nad którymi nadzór sprawuje policja. Napływ produktów żywnościowych jest tak wielki, iż krajowcy twierdzą, że Addis Abeba nawet za czasów pokoju nie była nigdy tak obficie zaopatrywana w żywność. Organizacja fałszywostwa rozwija w mieście ożywioną działalność. Doprowadzono do porządku

dom fałszywostwa, w którym znajduje się kino i biblioteka oraz wznosi się pośpieszenie budynki szkolne.

Marszałek Badoglio udekorował srebrnym medalem waleczności całą załogę samolotu, która dokonała 30 kwietnia br. bra wurowego lotu nad Addis Abeba.

TRZY GUBERNATORSTWA.

RZYM, 17 maja. Władze włoskie opracowały plan gospodarczej rekonstrukcji Abisynji. Przewidziana jest m. in. budowa siedmiu autostrad. Specjalna szosa połączy ma Addis Abeba z portem Assab na Morzu Czerwonym. Kolonizacja włoska będzie oparta na podstawie poszanowania prawa własności tubylców. W sensie podziału administracyjnego mają powstać w Abisynji i 3 gubernatorstwa: Addis Abeba, Harar i Dżemma.

NA RATY APARATY FOTOGRAFICZNE
KODAK WELTA i inne od 10 zł miesięcznie
GRAM i KAMIEŃSKI PIOTRKOWSKA 64
Uwaga: futerały, błony i wywoływanie GRATIS

Podwyżka płac na robotach sezonowych groziłaby zmniejszeniem ilości zatrudnionych. Odpowiedź Zarządu Miejskiego na postulaty Związków Zawodowych

ŁÓDŹ, 17,5 — Wczoraj jak donosiliśmy miała się odbyć konferencja w Zarządzie Miejskim w sprawie zawarcia umowy zbiorowej z robotnikami sezonowymi. Wobec nieprzystąpienia przedstawicieli Związków Zawodowych robotników miejskich na konferencję, wyznaczoną na dz. 16,5 1936 roku, Zarząd Miejski udzielił Związkowi odpowiedź na pismo na postulat Związków, zgłoszone na konferencji w dn. 5,5 1936 r.

W odpowiedzi do Komisji Międzyzakładowej Zarząd Miejski wyjaśnił co następuje:

Ze robotnicy będą zatrudnieni w miarę możliwości jak najprędzej. Najlepszym dowodem staraj Zarządu Miejskiego w tym kierunku jest fakt zatrudnienia i zapotrzebowania już w obecnej chwili 3621 robotników, tj. ilości większej, niż w analogicznym okresie sezonów ubiegłych.

Ze Zarząd Miejski kilkakrotnie interwenjował w Funduszu Pracy, aby sezonowców zatrudniono według ich kwalifikacji z roku 1935, i postulat ten jest w miarę możliwości przestrzegany;

Ze wyrażne brzmienie ustawy i rozporządzeń nie pozwala na uwzględnienie postulatu robotników sezonowych odnośnie traktowania ich rzeczywistego zarobku rocznego, jako podstawy do wymiaru podatku dochodowego i specjalnego. Zarząd Miejski poczyni także starania, aby ten stan rzeczy uległ zmianie.

Ze Zarząd Miejski w pełni porozumienia dla żądań robotników odnośnie potrącania składek i wypłacania zasiłków czy starania w Funduszu Pracy, by postulat ten został uwzględniony, mimo, iż we dług obowiązujących przepisów zasiłek taki robotnikom, zatrudnionym na robotach nadzwyczajnych, prowadzonych z

kredytów Skarbu Państwa dla zwalczania bezrobocia (czyli z t. zw. kredytów dotacyjnych) — nie przysługuje.

Ze w dniu 7 maja zostało wysłane pismo do Wydziałów Plantacji i Technicznego oraz do Przedsiębiorstwa „Kanalizacja i Wodociągi” z poleceniem zastosowania się do prośby robotników sezonowych, dotyczącej sposobu potrącania zaliczek, tam, gdzie się to okaże możliwe.

Ze Zarząd Miejski, stojąc na stanowisku konieczności zatrudnienia jak największej ilości robotników i dania im możliwych warunków pracy i płacy, rozwinął w roku bieżącym niespotykane jeszcze w dziejach samorządu miejskiego tempo pracy.

gdź w chwili obecnej zatrudnionych i zapotrzebowanych jest ogółem 3621 robotników. Bez względu na bardzo duże trudności finansowe, z jakimi boryka się w roku bieżącym Zarząd Miejski, wskutek zmniejszenia wpływów budżetowych, udało się jednakże projektowany pierwotnie 3-dniowy tydzień pracy doprowadzić do 5-dniowego.

Również dzięki dużemu wysiłkowi udało się całkowicie zachować stawki płac z roku ubiegłego, jakkolwiek bądź zwykła płaca pociągnęłaby za sobą nieuchronnie zmniejszenie ilości zatrudnionych, bądź zmniejszenie ilości dni pracy w tygodniu, bądź wreszcie skrócenie okresu robót sezonowych. Zarząd Miejski czyni i czynić będzie w dalszym ciągu starania zmierzające do polepszenia warunków pracy sezonowców, zaznaczając, że obecnie obowiązują ich warunki, przewidziane w przepisach, ustalonych przez Zarząd Miejski.

Wobec powyższego roboty sezonowe prowadzone być mogą na warunkach zalekanych przez Zarząd Miejski na konferencjach w dn. 7,4 i 5,5 1936 roku.

90 tys. Czechosłowaków mieszka w grotach i piwnicach.

MORAWSKA OSTRAWA, 17 maja. — „Gazeta Górnicza” donosi, iż według statystyki opracowanej przez czechosłowackie ministerstwo opieki społecznej na terenie Czechosłowacji mieszka 90.000 osób w grotach, piwnicach, starych ceglarniach i norach z czasów wojny. „Fakt ten — pisze „Gazeta Górnicza” — świadczy o fatalnych warunkach mieszkaniowych w Czechosłowacji.

Gen. Wieniawa Długoszewski jedzie „Batorym” do Ameryki.

GDYNIA, 17,5 — Wiceminister przemysłu i handlu Doleżał po poświęceniu bandery m. s. „Batorego” wyjeżdża tymże statkiem do U.S.A. Prócz wiceministra

Doleżała jadą do Ameryki. Jerzy Potocki, ambasador polski w Waszyngtonie, gen. Orlicz-Dreszer i gen. Wieniawa-Długoszewski.

Dwu skazano, 5-ciu uniewinniono. Wyrok w procesie kieleckim.

KIELCE, 17,5 — Wczoraj w sądzie okręgowym w Kielcach zapadł wyrok, w którym z trzech oskarżonych, którzy w ramach bombowej akcji przynależności do O.N.R.

Jan Michalski po 6 miesięcy więzienia, pozostali oskarżeni w liczbie 5-ciu zostali uniewinnieni.

Sąd uznał skazanych winnymi niszczenia mienia ludzkiego, a uwolnił ich od zarzutu co do przynależności do O.N.R. spowodu braku dostatecznych dowodów winy.

Co do 3 głównych oskarżonych prokurator zapowiedział apelację.

Za piekarzami rzeźnicy... Konferencja odroczone do wtorku.

ŁÓDŹ, 17,5 — Wczoraj zapowiedziana była konferencja z przedstawicielami cechu rzeźniczo-wędliniarskiego w Łódzkiem Starostwie Grodzkiem w sprawie zatwierdzenia nowego cennika na mięso i jego przetwory. Konferencja została odroczone do wtorku dnia 19 bm.

Cech rzeźniczo-wędliniarski, wskazując, że ceny żywności na targowiskach wzrosły przeciętnie o 40 proc. opracował projekt nowego cennika, który wprowadza zwykłe cen np. dla kiełbasy na 2 zł. za kilo, sjoninę 2 zł., schab 1.80 itd.

Już wczoraj rzeźnicy, opierając się na posiadanych fakturach w śródmieściu podwyższyli ceny mięsa i np. za kiełbasę pobierano 1.80 zł. za kilo.

NICI do szycia
i cerowania.
ZADAC WSZĘDZIE.

Gwiazdzisty zlot w Lublinku Dzisiejsze imprezy.

ŁÓDŹ, 17,5 — Dzisiejszy zlot ujęty został w ramy znacznie szersze, aniżeli w latach ubiegłych. Udział zgłosiło przeszło 18 maszyn, nadesłanych przez wszystkie niemal Aerokluby w Polsce. Program zlotu, który rozpocznie się dziś o godzinie 4-ej popołudniu na lotnisku w Lublinku przewiduje szereg arcyciekawych imprez lotniczych. Odbyda się tam popis szybocwoce pokazy lotów na orientację, lądowania w kwadracie, autożyro, bombardowanie lotnicze upatrzonego obiektu i inne. Ministerstwo Komunikacji — Departament Aeronautyki zapowiedziało nadesłanie na zlot autożyro, na którym przyłeci pjk. Stachon, jedyny w Polsce lotnik autożyro.

Popierajcie Czerwony Krzyż!

KINO PALACE

OSTATNI OKRES
WYSWIETLANIA

CHARLIE CHAPLIN

Dziś
o g. 12, 2 i 4 pp.

Ceny po

54 gr.

Na wieczorowe seanse
ceny od

80 gr.

(Dzisiejsze Czasy)

PORANKI

UWAGA: Film „Dzisiejsze Czasy” nie ukaże się w żadnym innym kinie w b. sezonie.

KINO CZARY

Cegielniana 2
Dziś premiera!

CZERWONY SUŁTAN

Tancerka wiejska — piękna Advienne Ames. Czar i przepych Wschodu!

W roli Abdul
Hanoda — FRITZ KORTNER

Szef policji — NILS ASTHER

Początek o godz. 12-iej. Ceny od 54 gr.

Już niema skarg przy okienkach. Po reorganizacji Wydziału Ewidencji Ludności.

ŁÓDŹ, 17,5 — Z dokonanych już liczych udogodnień przeprowadzonych w poszczególnych agendach administracji samorządowej na wyróżnienie zasługuje przeprowadzona gruntowna reorganizacja Wydziału Ewidencji Ludności. Należy tutaj podkreślić, iż Wydział ten obsługuje codziennie bardzo poważną ilość interesantów, zgłaszających się o wydanie dowodów osobistych, poświadczeń, tożsamości, wyciągów z rejestru mieszkańców i zamkniętych ksiąg st. ludności m. Łodzi poświadczeń zamieszkania itp.

Z chwilą wprowadzenia wspomnianej reorganizacji, już w pierwszym miesiącu stwierdzono b. poważne wyniki. Wszelkie zamawiane dokumenty są załatwiane w szybkim terminie, a załatwienie korespondencji międzygminnej, dotyczącej zapisu do rejestru mieszkańców, z miesiąca na miesiąc się zmniejsza.

Przybywające do Wydziału masy interesantów są szybko załatwiane przy okienkach zespołowych. Jako przykład b. pozytywnych rezultatów tej reorganizacji mogą posłużyć takie dane: w dniu przejścia ze starego systemu urzędowania na nowy pozostałość podań o dowody wynosiła 424, a w chwili obecnej we wszystkich zespołach wynosi 148, przy czym znaczna część podań została złożona w dniu poprzednim. To samo stwierdza się w dziale korespondencji międzygminnej, która na dzień 1.1.1936 roku wynosiła liczbę 11,704, a w chwili obecnej we wszystkich zespołach wynosi 6,416 w czym znaczna część wpływu jest z ostatnich dni. Takie rezultaty usprawnienia administracji samorządowej mówią najlepiej o rzetelnym wysiłku Zarządu Miejskiego.

Dwie wielkie panoramy w Krakowie i Wilnie Apel pod adresem malarzy i plastyków.

ŁÓDŹ, 17,5 — Pod przewodnictwem komendanta Kola 1 PP. Legionów wojewody Hauke-Nowaka w obecności komendanta kół pułkowych dowódcy OK. 4-y, gen. Langnera odbyło się nadzwyczajne posiedzenie komendantów kół pułkowych Legionów przy udziale prezesa Okręgu Związku Legionistów i prezesa Okręgu Związku Peowików.

Po wysłuchaniu przemówienia wojewody Hauke-Nowaka powzięto uchwałę treści następującej:

„Zebrani w dniu 15 maja 1936 r. przed stawiciele organizacji legionowych powiatowych w Łodzi, pozostając pod wrażeniem uroczystego złożenia Serca i Marszałka Polski na cmentarzu żołnierskim na Rossie w Wilnie, stwierdzają:

1. Konsekwentne ujęcie myśli pielgrzymki polskiej do grobu i Marszałka Polski wymaga, aby pielgrzymki takie do Wilna i Krakowa co roku po wieczne czasy były składową i organiczną częścią hołdu składanego pamięci Józefa Piłsudskiego przez pokolenie obecne i następne.

Niech ziemia z mogił żołnierzy polskich rozsiadanych po całym świecie, ziemia z wiosek i osiedli polskich szkół polskich z całego świata będzie przyniesiona przez pielgrzymki polskie i złożona na Sowińcu i na Rossie, albo u stóp pomnika i Marszałka Polski w Wilnie, jako wyraz hołdu i pamięci.

2. Zebrani sądzą, że będą wyrazić

lami myśli wielu Polaków, aby słuszne dążenie Wilna i ziemi wileńskiej do wzniesienia w Wilnie Pomnika i Marszałka Polski, zostało w przyszłości zrealizowane w formie odpowiadającej charakterowi miasta i wielkości serdecznych uczuć, łączących ziemię wileńską z osobą Józefa Piłsudskiego.

Zebrani przedstawiciele organizacji legionowych zwracają się z apelem do wszystkich malarzy i plastyków polskich, aby we wspólnym i ofiarnym ich wysiłku powstały w Krakowie i Wilnie dwie wielkie panoramy, któreby na wzór panoramy racławickiej we Lwowie przekazały przyszłym polskim pokoleniom, a przede wszystkim ludziom prostego serca i młodzi, w artystyczną formę ujętą tradycję Polskiego Czynu Orzłowego: w Krakowie — wymarsz Legionów i przekroczenie granicy rosyjskiej, w Wilnie — zdobycie Wilna na Wielkanoc 1919 r.

BAR dobrze prosperujący spowodował nagłe go wyjazd do sprzedania. Wiadomość w administracji „Echa”.

PIENIĄDZE do odebrania znalezione w dniu 8,5, 36 r. w sklepie szczotkarskim, Dzierżawskiego — Główna 11.

SZYBY okienne i szklenie, poleca Chreścijańska Sprzedaż Szkła Łódź, Pl. Reymonta Nr. 2a w podwórzu.

Polski Czerwony Krzyż, Oddział w Łodzi, zawiadamia, że z dn. 18 maja b.r. uruchomiona zostaje przy ul. Piotrkowskiej 203, tel. 102-40

Centralna Stacja Wypadkowa

Natychmiastowa pomoc lekarska we wszelkiego rodzaju wypadkach. Transport chorých Ruchomy aparat Roentgena na żądanie może dokonywać zdjęć i prześwietleń w mieszkaniach prywatnych.

POMOC DLA CHORYCH

Na skrzywienie kręgosłupa (tworzące się garby), nog, kolan; piasie bolące stopy (plafas) na raptury (przepukliny) pachwiny, pępka, oberwanie więzadeł brzusznych u pań, pań i dzieci oraz wszelkie inne kalectwa!!!

Specjalne bandaż gumowe wstrzymujące ze skutkiem pod gwarancją najcięższe raptury rąk i nóg.

Leżnice gorsety, aparaty ortopedyczne przeciw wszelkim skrzywieniom ciała i stawów.

Specjalne ortopedyczne wkłady z delikatnych metali przeciw płaskim stopom.

Salonowe sztuczne nogi (protezy) dla amputowanych. Na obniżenie żołądka oraz obniżenie brzucha. Specjalne bandaż. Na opuchnięte nogi i zylaki pończochy gumowe.

UWAGA: Raptury nie powinno się zaniedbywać, bo skutki dla życia są bardzo niebezpieczne. — Osobliwie jawienie się chorych w Zakładzie jest konieczne.

Przyjmuje: od 9—1 i 4—8 wiecz. ZAKŁAD ORTOP.

SPECJALISTA ORTOPEDA N. RAPAPORT

Łódź, ul. Piłsudskiego Nr. 23. (róg Pomorskiej).

Kino-Teatr METRO

Przejazd 2.

Pocz. o g. 12-iej. w pol. oraz

Poraz pierwszy w Łodzi!

BUSTER KEATON

„NIE DOŁĘGA”

„Ekscentryczna Dama” w rol. gł.

Robert Young

Kino-Teatr ADRIA

Główna 1.

Pocz. o g. 1-iej. pp.

Dziś rozpoczyna niesienie pomocy CENTRALNA STACJA WYPADKOWA.

ŁÓDŹ, 17,5 — Z dniem 17. maja b.r. uruchomiona zostanie przez Polski Czerwony Krzyż w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej 203-205 tel. 102-40 Centralna Stacja Wypadkowa, której zadaniem będzie niesienie natychmiastowej pomocy we wszelkiego rodzaju wypadkach urazowych nie wymagających leczenia szpitalnego. Dyżur lekarski na miejscu trwa całą dobę bez przerwy. W razie poważniejszych uszkodzeń wymagających operacji lub zabiegów natychmiast przybywa specjalista chirurg. Niskie opłaty polegające na zwrocie kosztów pozwolą na korzystanie z dobrodziejstw Stacji najszerzszym warstwowo ludności. Bezrobotnym pomoc będzie udzielana zupełnie bezpłatnie.

Kierownictwo Stacji powierzono dr. Józefowi Kaliszowski.

Dobre trawienie — warunkiem dobrego humoru

Dobry humor to dobre samopoczucie, to poczucie zdrowia całego organizmu. Gdy żołądek źle trawi i zostawia w kiszce niestrawiony balast, do organizmu przedostaje się szereg trucizn wywołując w nim szereg niedomagań. Ziola*magistra Wol-

skiego do uregulowania trawienia ze znak. ochr. „Gastros” normują działanie żołądka i kiszki, usuwają obstrukcję i łagodnie przeczyszczają.

Wytwórnia: Magister Wolski, Warszawa Ziola 14.

Ropaczliwy czyn 17-letniego chłopca Kronika pogotowia ratunkowego, kradzieży i pożarów.

ŁÓDŹ, 17 maja. W dniu wczorajszym, w godzinach popołudniowych w bramie przy ulicy Włodzimierskiej nr. 15 przyniesiony wozem odnieszł złamanie prawej nogi 27-letni Władysław Plaszczyński, mieszkający wsi Jaj, pod Łodzią. Przewieziono go do szpitala.

Na ul. 6 Sierpnia została najechana przez motocykl 4-letnia Tauba Milsztajn, zamieszkała przy ulicy 6 Sierpnia 25. Milsztajnowie, która odniosła lekkie obrażenia ciała, udzielił pomocy lekarz pogotowia.

W parku ludowym usiłował pozbawić się życia przez podcięcie brzozywa 17-letni Alfred Wiśniewski zam. przy ulicy Ogrodowej 28. Przewieziono go do szpitala.

OBİADY DLA NAJBIEDNIEJSZYCH.

ŁÓDŹ, 17,5 — Decyzją Komitetu Pomocy dla Najbiedniejszych przedłożono wydawanie obiadów w kuchniach dzielnic 3, 13 i 14 do dnia 1-go czerwca.

Komitet prosi posiadaczy list ofiar z o statnej zbiórki świątecznej, by zechcieli zwracać się w poszczególnych komisariatach policji lub bezpośrednio w Wydziale Opieki Społecznej Zarządu Miejskiego przy ulicy Zawadzkiej 11 do godz. 3-iej.

KONKURS NAJMLÓDSZYCH „LOTNIKÓW”.

215 zawodników i 228 modeli. ŁÓDŹ, 17,5 — Dziś o godz. 9-iej na boisku Łódzkiego Klubu Sportowego, Al. Unji Nr. 2, rozpocznie się 4 Konkurs Modeli Latających. Udział w nim wezmą młodzi „lotnicy” łódzcy, uczniowie szkół powszechnych i średnich, którzy przedstawią zebraną publiczności swój dorobek w dziedzinie budowy modeli latających.

Do Konkursu zgłoszono 215 zawodników i 228 modeli.

Wstęp na boisko bezpłatny zarówno dla zawodników jak również i dla publiczności.

POTRZEBNA zdolna uczennica do krawcowej, Kruca 6, m. 8.

SMOKINGI, ubrania suknie na śluby i ba le wypożycza się tanio. 11-go Listopada 31, front 1 piętro m. 4.

HOMEK MUROWANY nowy o dwóch pokojach z kawałkiem ziemi tanio sprzedam byle zaraz w Konstancynie. Wiadomość Łódź, tel. 202-80.

BYŁY pracownik z Firmy Redzia Władysław Bednarek otworzył zakład ślusarsko-mechaniczny i spawalniczy wszelkich metali. Przyjmuje wszelkie zamówienia na rowery balonowe wyścigowe i zwykłe. Ceny konkurencyjne, Łódź, ul. Złotowska 166.

Zdarzenia i wypadki.

— Ministerstwo Oświaty rozesało do rektoratów wyższych uczelni warszawskich wykazy zakwalifikowanych studentów na praktyki zagraniczne w rb. Student ci przed wyjazdem są obowiązani do przesłuchania specjalnego cyklu wykładów na Wolnej Wszechnicy Polskiej.

— Premier Gombbs który od dłuższego czasu cierpi na zapalenie nerek udał się na 6 tygodniową kurację do jednego z uzdrowisk.

— Wiceprezydent miasta Kozłowski w towarzystwie nac. Wysockiego dokonał lustracji wszystkich biur meldunkowych w Łodzi.

— Łotwa obchodziła wczoraj uroczystości drugą rocznicę zmiany ustroju.

— W lokalu Sądu Okręgowego odbyło się zebranie konstytucyjne zrzeszenia prawników — administracyjnych w Łodzi. Nowopowstałe zrzeszenie dokonało wyboru władz. Prezesem został obrany p. Węgura wiceprezesem p. Woźniak.

— Decyzją z dnia 16 maja starosta morski w Wejherowie rozwiązał wszystkie oddziały stowarzyszenia „Zjednoczenie niemieckie”. (Deutsche Vereinigung), w Wejherowie, Pucku, Helu, Krokoni, i Smołynie. Powodem rozwiązania były wykroczenia przeciwko obowiązującemu prawu i ustalonym dla tego towarzystwa sposobom działania.

TRWAŁA ondulacja aparatem elektrycznym lub parowym 6 zł. Wykonuje Zakład Fryzjerski Targowa 38. przy. Wodnym Rynku.

POSZUKUJĘ administracji większego majątku, dam kaucji do 10 tys. zł. odpowiedniej proszę kierować do administracji niniejszego pisma pod „Agronom”.

SKARBY zakopane szukajcie aparatem podsluchowym sobie zbudowanym podług szematu Hessa, Łódź ul. Kątna 56a.

PODRĘCZNA i dziewczynę do sprzątania przyjmie krawcowa. Abramowskiego 39 1 p. m. 12.

TRWAŁA ondulacja w wykwintnym wykonaniu tylko w salonie fryzjerskim Ignacego Koplowicza, Kilińskiego 134.

WIELKIE możliwości zarobkowania dla ograniczonej ilości inteligentnych i elokwentnych panów w wieku lat 25—40 po teoretycznym i praktycznym przeszkoleniu w nowo wprowadzonych działach ubezpieczeń o masowej produkcji. Zgłoszenia osobiste: Assicurazioni Generali Trieste Narutowicza 6, 2 piętro front, poniedziałek dn. 18 maja i wtorek dn. 19 maja w godz. od 9 rano do 14 (2 popoł.)

LAS 45-cio letni 2,600 metr. kw. za 1000 zł. w Sokolnikach do sprzedania. Wiadomość Łódź, Narutowicza 50, restauracja tel. 168-94.

EMERYCI, posiadający w Łodzi duży krag znajomych, otrzymują stały łatwy zarobek. Zgłoszenia Piotrkowska 136, 1 piętro. Od 10 do 12.

SKLEP duży do wynajęcia natychmiast przy Wodnym Rynku. Wiadomość u właściciela ul. Targowa 37.

ECNA ZE STOLICY.

Zyde Warszawy, w kilku wierszach

Zarząd główny ZASP-u i Naczelna Rada Artystyczna ZASP-u wykonując polecenie nadzwyczajnego walnego zgromadzenia delegatów ZASP-u, złożyły memoriał w sprawie opery warszawskiej w prezydium Rady Ministrów, w min. W.R. i O.P. oraz w prezydium m. Warszawy. Memoriał ten podaje krytyczną ocenę dotychczasowej sytuacji, poczem w konkluzji głosi, iż zarząd główny ZASP i Naczelna Rada Artystyczna ZASP zgłaszają postulat upaństwowienia Opery Warszawskiej, uznając że jedynie ta forma organizacyjna może zapewnić Operze stołecznej odpowiednie możliwości rozwoju. Jednocześnie memoriał podkreśla konieczność podjęcia jak najszybszych kroków, aby zapobiec ostatecznemu załamaniu się Opery warszawskiej w sezonie przejściowym. W tym celu autorzy memoriału proszą p. prezesa Rady Ministrów p. ministra W.R. i O.P. oraz p. prezydenta m. Warszawy o spowodowanie, aby decyzje w sprawie prowadzenia Opery Warszawskiej w najbliższym sezonie zostały powyższe dopiero po zasięgnięciu opinii min. W.R. i O.P. oraz ZASP. Następnie memoriał proponuje zwołanie konferencji prezydentów miast: Warszawy, Poznania, Łwowa, Krakowa, Katowic Łodzi i Wilna z udziałem przedstawicieli zarządu głównego ZASP-u dla rozważenia całokształtu spraw operowych i możliwości zjednoczenia wysiłków państwa, samorządów i organizacji społecznych przy rozwiązaniu tego zagadnienia.

W stołecznej Zoo urodziły się ponownie srebrne lisy. Ze względu na matkę, która opuszcza małe w razie bliźszego pokazania się człowieka, w ciągu 6 tygodni nie będzie wiadomym, ile młodych znajduje się w gnieździe. Z tego też powodu zamknięto aleję prowadzącą do lisów.

KRATECZKI.

Łandgartenowa dorożka.

Chaim rozrzutnik.

Starogreckie przysłowie powiada: grunt się nie przejmować i uważać na zakręta. To jest bardzo mądre przysłowie (wogóle starogrecy, w przeciwieństwie do młodo-greków byli ludźmi rozsądnymi), gdyż dodaje jeszcze: i dobrze się odzywać.

Niestety przysłowia jednak mają to do siebie, że dobrze radzą, ale nigdy nie podają sposobów wykonania swoich zaleceń. Ja sam znam wielu porządných ludzi, którzyby bardzo chętnie dobrze odzywiali się i czekają tylko na nowe przysłowie, któreby ich pouczyło, skąd to pożywienie brać.

Dawniej ludzie posiadali jeszcze niejaki przejawy genialności pod tym względem, dzisiaj jednak zupełnie już stępieli. Przypomnijmy sobie, że przecież dawniej, w czasie wojny, za okupacji, nie było maki, a jednak był chleb. Brało się poprostu trochę trocin, trochę piasku, nagrzewano się to cokolwiek i chleb był gotów. A dzisiaj taki prosty sposób nikomu do głowy nie wpadnie.

Albo mleko. Ostatecznie dolewanie wody do mleka nie jest wcale genialne ani ekonomiczne, gdyż przecież jednak trochę prawdziwego mleka w tym „mleku” mieszkam jest, a krowa łaciata nie chce go darować. Tymczasem można mieć mieszankę mleko bardzo tanio przy pomocy innego sposobu: dodać do wody trochę wapna i będzie ta woda miała kolor mleka. A mieszankę i tak smaku nie różni, gdyż czy tego mleka nigdy w życiu, od chwili odstawienia go od matczynej piersi, nie pił.

Trzeba więc tylko trochę genialności, której ja mam tak wiele, a wszystkie potrzeby życiowe można łatwo i tanio zaspokoić. Weźmy na ten przykład buty. Można mieć za bezcen bardzo efektowne lakiery. Kupuje się za kilka groszy arkusz czarnego „glansowanego” papieru, kroi się z niego wierzchołki butów, przykleja jako spód kawałek odpowiedniego fasonu tektury i but, elegancki i efektowny, gotów. W dni słoneczne można w nim z powodzeniem chodzić, a jak pada deszcz należy siedzieć w domu. To jest także genialny wynalazek: poprostu nie wychodzić.

Nikt chyba nie przypuszcza, że czarna „kawa” podawana nam w kawiarni jest, gotowana z kawy. Cykorja także daje czarny kolor, nawet jeszcze ładniejszy i ciemniejszy, niż kawa, a jest tańsza. Zresztą kofeina jest niezdrowa więc właściciele ciukierni i kawiarni tylko z dobrego serca i troski o zdrowie swych bywalców nie robią „kawy” z kawy.

W czasie wojny francusko-niemieckiej jedzono w Paryżu szczury, a dzisiaj byle gość żąda w restauracji, aby mu befszyk zrobiono z polędwicy i to z całego kawałka, tak jakby nie mógł zjeść befszyka zbitego ze skrawków. Jeśli skrawki te są już zbyt małe robi się z nich tak zwany „Baeft Stroganoff”, do którego nadają się wszystkie kawałki, nieużytki mięsne, resztki zostawione przez innych gości itd.

Jak widać więc, można sobie dać w życiu radę. Można nawet dobrze się odzywać trzeba tylko... mieć za co.

JAZDA.

28-letni Chaim Łandgarten zamieszkały przy ulicy Zawiszy 7, postanowił pojechać.

Rozpusta Chaimka wyglądała w ten sposób, że wsiadł do dorożki Abrahama Kliger i kazał się zawieźć do jednej restauracji. Tam rozegrał się trochę, wyszedł i kazał się wieźć do następnego szynku, potem do trzeciego, czwartego itp. a gdy już był winien za „kursy” dorożkarzowi łączną sumę 4 zł. i 50 gr. oświadczył spokojnie, że nie ma pieniędzy. Dorożkarz poskarżył się posterunkowemu, ten spisał protokół, a Sąd Grodzki skazał Chaima Łandgartena na tydzień aresztu z zawieszeniem wykonania wyroku na 1 rok.

Jerzy Krzecki.

Chroniczne zaparcie usuwają ziola

CHOLEKINAZA No 3 H. NIEMOJEWSKIEGO

SPRAWCA ŚMIERCI 23 BOJOWCÓW

mieszka sobie najspokojniej w Białymstoku.

BIAŁYSTOK, 17 maja.

Dziwna jest ręka sprawiedliwości.

Nie może ona osiągnąć tych, którzy dzięki przedawnieniu i formalnym przesłankom uniknęli prawnego wymiaru sprawiedliwości, a których czynny winny jednak być karane najsurowszymi karami jakie istnieją na ziemi. Ludźmi tymi są prowokatorzy carscy.

Żyją oni w Polsce, jedzą chleb tej ziemi, którą z ich przyczyny najlepsi synowie krwi rośli, chodzą bezkarnie...

Do takich prowokatorów należy Michał Wohlgemut, który pod nazwiskiem Ostrowskiego mieszka obecnie w Białymstoku.

Rejestr znanych zdrajc i prowokacji Wohlgemuta strzesza się następująco:

W 1905 r. po nieudanej napaści na Urząd Pocztowy w Sokołowie rozpoczął się masowe aresztowania. Między innymi ówczesnymi działaczami został aresztowany i Michał Wohlgemut. Dla uratowania swego nędznego żywota

zdradził partię i samą ideę.

Kto tylko miał nieszczęście zetknąć się z nim — padł ofiarą carskich siepaczy. Z 32 osób zdradzonych przez Wohlgemuta, a następnie oddanych pod sąd wojenny 28-miu otrzymało wyrok śmierci, a 4-ch tylko katorżne roboty. Wszystkich mężczyzn w ilości 23 stracono na szubienicy, kobietom zaś jenerał - gubernator Skalkin zamienił karę śmierci na dożywotnią katorgę.

Po odzyskaniu Niepodległości Wohlgemut pod przybranym nazwiskiem Ostrowskiego miał cześć w Białymstoku przyjmować udział w NPR i aż dopiero w 1925 r. został zdemaskowany. Aresztowany po odsiedzeniu 2 miesięcy więzienia za ukrywanie się pod cudzym nazwiskiem został zwolniony, a sprawa jego uległa przedawnieniu.

Dziś Wohlgemut mieszka sobie najspokojniej w Białymstoku i znalazł zajęcie u jakiegoś prywatnego przedsiębiorcy.

—O—

BOLU GŁOWY KOWALSKINA

Było 4-ch braci...

JEDEN ZGINĄŁ OD NOZA.

Z Obornik donoszą:

Krew w żyłach mrozący wypadek wydarzył się w spokojnej wiosce Lipa pow. obornicki, w nocy.

Kiedy mieszkańcy tejże wsi pogrążeni byli we śnie, w rodzinie Ratajców, tam że zamieszkałej, doszło pomiędzy braćmi do nieporozumienia i gwałtownej kłótni. Zwykłe zatargi, dość często się powtarzające, kończyły się rękoczynami, tym razem jednak

polatała się krew.

Otóż kiedy kłótnia doszła do punktu kulminacyjnego, 32-letni Franciszek Ratajczak, z zawodu rzeźnik, dobył noża rzeźniczego i zadał śmiertelny cios w okolicę serca 24-

letniemu bratu, Stefanowi, kładąc go trupem.

Obecni przytem dalsi dwaj bracia, Michał i Stanisław, widząc haniebną czyn brata, rzucili się na niego i jakimś tempem narzędnem pobili go do utraty przytomności a następnie skropowali zabójcę powrozami i ułokowali w piwnicy do czasu przybycia policji. Obrażenia, jakich doznał zabójca, są poważne, jednakże nie groźne.

Na miejscu wypadku przeprowadzono wizję lokalną, zaś ciało ofiary przewieziono do kliniki szpitala miejskiego w Obornikach, gdzie odczytano sekcję zwłok. Również zabójcę ułokowano narazie w szpitalu miejskim, a przy jego łóżu ustawiono posterunek.

—OO—

RADJO - KĄCIK.

DZIŚ, niedziela, 17 maja:

RASZYN.

9.00 Sygnał czasu i pieśń „Ave Maria”
9.03 Gazetka rolnicza
9.15 Muzyka salonowa w wykonaniu małej orkiestry P. R.
9.40 Dziennik poranny
9.50 Programy lokalne
10.00 Transmisja z Gyni: Msza św. i uroczystość poświęcenia bandery na m/s „Batory” przed pierwszą podróżą statku do Ameryki

11.57 Sygnał czasu

12.00 Hejnał z Krakowa

12.03 Programy lokalne

12.15 H. Opieński: „Syn marnotrawny” — oratorium (z Łodzi). Wykonawcy: Chór

Marjański przy katedrze łódzkiej pod dyr. prof. B. Ullasa. Słowo wstępne wygłosi prof. W. Lewandowski

13.10 Słuchowisko z Poznania

13.30 Koncert kapeli ludowej Feliksa Dzierżanowskiego

14.00 „Chimera z Notre Dame” — nowela

Jerzego Giżyckiego

14.20 Programy lokalne

15.45 Z czego budować na wsi? — pogadanka. (Łódź nadaje audycję lokalną)

16.00 Chwilka pytań — audycja dla dzieci starszych

16.15 Koncert chóru rumuńskiego „Carmon” (z okazji święta narodowego Rumunii)

16.50 Pogadanka aktualna

17.00 Muzyka taneczna w wykonaniu zespołu H. Góla

17.40 Migawka regionalna (ze Lwowa)

18.00 Recital skrzypcowy Idy Haendlowy

18.30 Holenderska komedia p.t. „Śmierć papieru”

19.00 Programy lokalne

19.45 Co czytać?

20.00 Koncert orkiestry marynarki wojennej (z Gdyni przez Toruń)

20.45 O czytaniu pism Józefa Piłsudskiego

21.10 Na wesolej lwowskiej fali

21.40 Wiadomości sportowe ze wszystkich rozgłoseń P. R.

21.55 Transmisja fragmentów dorocznego marszu strzeleckiego Sulejów — Belweder

22.15 Koncert muzyki tanecznej małej orkiestry P. R.

23.00 Wiadomości meteorologiczne dla żeglugi powietrznej

23.05—23.30 Programy lokalne

Łódź, jak Raszyn, oraz:

9.50 Program na dziś

12.03 Pogadanka p.t. „Wiosna i praca” — wypowiedź red. Czesław Gumkowski

14.20 Koncert zyczeń

15.20 Muzyka z płyt

15.45 Poradnik turystyczny — sportowy dla robotników — wypowiedź L. Szumlewski

19.00 Program na jutro

19.10 Wiadomości sportowe łódzkie

19.15 Koncert reklamowy

19.30 Kącik humoru i muzyka wesola — płyty

PONIEDZIAŁEK, 18 MAJA,

RASZYN.

6.30 Pieśń poranna

6.33 Pobudka do gimnastyki

6.34 Gimnastyka

6.50 Programy lokalne

7.20 Dziennik poranny

7.30 Programy lokalne

8.00 Audycja dla szkół

8.10 Audycja dla pobożnych

8.30 Przerwa

11.57 Sygnał czasu

12.00 Hejnał

12.03 Dziennik południowy

12.25 Koncert małej orkiestry P. R.

13.10 Chwilka gospodarstwa domowego

13.15 Programy lokalne; przerwa w Warszawie

13.15 Przerwa

Łódź, jak Raszyn, oraz:

7.30 Program na dziś

7.35 Parę informacji

12.15 Muzyka z płyt

13.15 Muzyka z płyt

—O—

KTO SIĘ MA STAWIĆ JUTRO?

W poniedziałek dnia 18 maja r.b. o godzinie 8 rano powinni się stawiać:

Przed Komisją Poborową Nr. 1, ul. Pięćrackiego Nr. 18, parter, poborowi rocznika 1915, zamieszkali na terenie 3-go Komisariatu PP, na literę W.

Przed Komisją Poborową Nr. 2 (Piotrkowska 157) poborowi rocznika 1915, zamieszkali na terenie 7-go Komisariatu P. P. których nazwiska rozpoczynają się od liter: A B C D E.

Poborowi winni, się stawiać przed Komisją Poborową z dowodami osobistymi, lub innymi zaświadczeniami, stwierdzającymi tożsamość osoby, z posiadanymi kartami odroczenia służby wojskowej (kat. B) oraz dowodami stwierdzającymi ich zawód i wykształcenie

Szybko!

Zanurz Two nogi

Zanurz nogi w tej ko-

Gdy nogi pają, a odciski piekają i kłują — gdy stwardnienia i nagietki — przyprowadzają Cię o tortury, pamiętaj że — groźna jest ciępieć, kiedy ulga jest łatwa do osiągnięcia i niekosztowna. Należy najwyżej dodać tyle: Saltrat Rodell! do wody by wydzielany red tlen, przepojony kojącymi solami, nadał jej wygląd mleka. Zanurz w tej kąpieli swe zbolale nogi! (Palenice, nastaje, spuchlizna jest zmniejszona, natarcie miejsca są złagodzone, odciski zmniejszone aż do korzeni. Stwardnienia, zupełnie miękkie, mogą być zeskrobane bez bólu. Można nosić mniejsze obuwie, chodzić i tańczyć z przyjemnością. Saltrat Rodell jest polecany i sprzedawany we wszystkich aptekach, składach aptecznych i perfumeryjnych pod nazwą: Kozł? jest niezastąpiony. Skład główny: L. Nasierowski, Warszawa, Kaliska 9.

Ważne dla chorych na przepukliny (ruptury) skrzywienia kręgosłupa (garby) skrzywienie nóg i kolan, grzbiące kości, płaskie bolące stopy (plattfuss) i wszelkie inne kalectwa!

Na przepukliny (ruptury) nawet największe i najstarsze wszelkiego rodzaju u mężczyzn i kobiet i dzieci — specjalne gumowe ortopedyczne bandaże wytrzymałe radykalnie pod gwarancją każda przepuklina.
Na obniżenie tołdka i trzewi specjalne, intrygująco dopasowane bandaże brzuszne.
Na skrzywienie kręgosłupa (garby) prostotraczące i gorsety ortopedyczne.
Na grzbiące kości aparaty ortopedyczne wszelkich systemów.
Na płaskie bolące stopy (plattfuss) specjalne ortopedyczne wkłady według modeli gipsowych.
Na żyłki pończochy gumowe; aparaty gimnastyczne do gimnastyki ortopedycznej etc.
Szataczne ręce i nogi.

Specjalny zakład dla leczniczej ortopedji

Spec. ortoped. O. PETRYKIEWICZ

Łódź, ul. Pirmowicza (dawnej Ogińska) Nr. 9. Tel. 177-09.

UWAGA: Osobiste jawienie się chorych konieczne.

DZIŚ IDZIEMY NA WYSTAWĘ. Wspaniała rewja dorobku rzemieślniczego w Parku im. Staszica.

ŁÓDŹ, 17 maja. Dziś o godzinie 12 w południe nastąpi uroczyste otwarcie Rzemieślniczej Wystawy — Targów w Łodzi. Że była ona potrzebna Łodzi świadczy najwymowniej fakt, że już na dwa tygodnie przed otwarciem nie było wolnego stoiska, mimo, że dyrekcja Wystawy wobec wielu zgłoszeń zmuszona została do wybudowania dwóch dodatkowych pawilonów. Uroczystość otwarcia odbędzie się w obecności przedstawicieli Rządu, przyczem aktu przecięcia wstęgi dokona wiceminister Przemysłu i Handlu Doleżał.

Z racji otwarcia Rzemieślniczej Wystawy Targów zwołaliśmy my wczoraj terenowy wyjazd, zasięgając opinii najpoważniejszych rzemieślników i znanych działaczy rzemieślniczych na temat wystawy i jej znaczenia tak dla ogółu rzemiosła jak i miasta.

p. ZYGMUNT RAABE
Prezes Zarządu Rzemieślniczej Wystawy-Targów w Łodzi.

Podczas przechadzki towarzyszył nam udzielając informacji, prezes zarządu wystawy p. Zygmunt Raabe i dyrektor Władysław de Bondy.

Wędrownie rozpoczęliśmy od zwiedzenia pawilonu reprezentacyjnego, w którym umieszczone zostały ekspozycje Izby Rzemieślniczej ilustrujące jej pracę za okres lat sześciu, wykresy i plany wskaźujące skupiska rzemieślnicze w okręgu łódzkim itd., oraz prace konkursowe rzemieślnicze i mistrzowskie, spośród których znaleźć można

niejedno prawdziwe arcydzieło sztuki rękodzielniczej. Pośrodku pawilonu wzniesiony został specjalny, artystycznie wykonany kiosk, na górze którego umieszczona została flaga o barwach narodowych ze srebrnym orłem. Pod tym gołdem państwowym widnieją pięknie wykonane godło Łodzi — łódź z wiosłem.

W pawilonie reprezentacyjnym znajdują się również ekspozycje szkół rzemieślniczych zawodowych i dokształcających. Typ pawilonu tego zajęty został przez biura Wystawy.

Drugi skolei — pawilon ogólnorzemieślniczy, posiadający około 800 metrów kw. powierzchni użytkowej zaopatrzył kiosk rzeźmieślnicze wszystkich branż. Wystawiają w nim krawcy, szewcy, czapnicy, kapelusznicy, bielizniarze, blacharze, zduni, koszykarze, malarze i lakiernicy, siodlarze, po-

wroźnicy, ślusarze, tokarze, fryzjerzy itp.

Stoiska udekorowane ze smakiem zachwycają oko zwiedzającego. Pejno w nich ciekawych eksponatów ilustrujących całością produkcji rzemieślniczej i dorobek rękodzielniczy.

W trzecim skolei pawilonie ekspozycje stolarzy, tapicerów i dekoratorów oraz zdunów. Pięknie urządzone pokoje stołowe, gabinety, sypialnie itp. przyciągają oko. Wszystko urządzone ze smakiem i gustem, a meble wykonane pierwszorzędnie. Całości tego pawilonu dopełniają gustowne dekoracje — zasługa tapicerów łódzkich.

Czwarty pawilon surowcowo — przemysłowy zawiera ekspozycje dużych firm przemysłowych współpracujących z rzemiosłem przez dostarczanie mu maszyn, narzędzi i surowca. Zwracają w nich uwagę stoiska tak poważnych firm jak metalowej J. John, Janicki — pasy i części skórzane wielkich młynów itd. Nadto warsztaty szkół zawodowych, Warszaty te w czasie trwania wystawy będą w ciągłym ruchu.

Dwa pawilony dodatkowe, mieszczące się w tyle parku, wzdłuż ulicy Cegielskiej zajęte zostały przez produkcję masowego spożycia.

Skołei udajemy się do pawilonów prywatnych. Jest ich przeszło 30. Na pierwszy plan wysuwa się estetycznie wykonany pawilon Ministerstwa Poczt i Telegrafów. Uruchomiony w nim będzie specjalny oddział pocztowy w pełnym zakresie działalności. Zwiedzający wystawę mogą w nim załatwiać wszelkie sprawy wchodzące w zakres działania normalnego urzędu pocztowego. Pisma nadawane z terenu Wystawy datowane będą specjalnym ilustrowanym datownikiem. Nadto na wystawie zainstalowane zostały kabiny telefoniczne do rozmów miejscowych i międzymiastowych.

Bardzo efektowny jest również pawilon Komunalnej Kasy Oszczędności m. Łodzi, zawierający ciekawe dane dotyczące rozwoju tej instytucji jak i prowadzonej przez nią akcji oszczędności wśród społeczeństwa łódzkiego. Ciekawy jest też pawilon wyrobów metalowych Z. Raabe. W pawilonie tym odbywać się będą pokazy spawania elektrycznością. W pawilonie piekarskim firmy Walenty Kopyński zainstalowany został specjalny piec gazowy, w którym dokonany będzie wypiek pieczywa kilka razy dziennie. Nadto ciekawe są ekspozycje w pawilonach prywatnych firm poważnych łódzkich, między innymi Gazowni Elektrycznej, oraz znanej firmy radiowej Alfa-Radio, która w swym ze smakiem urządzonym pawilonie ustawiła piękne aparaty znanych firm radiowych oraz specjalne auto reklamowe ze stacją nadawczą o zasięgu w promieniu dwóch kilometrów. Ze stacji tej nadawane będą ciekawe audycje radiowe, oraz koncerty. Wszystkie audycje będą podawane przez cztery duże megafony zainstalowane na terenie parku.

Tyle chwiliowo o Rzemieślniczej Wystawie-Targach w Łodzi Rzemieślnik Łódzki dał maksimum wysiłku, to też wystawa wypadła okazale i wroży jej należy powożenia.

Zadanie wystawa posiadać będzie duże tak dla rzemieślnika, jak i szerokich warstw społeczeństwa. Rzemieślnik dotrze bezpośrednio do konsumenta, zapozna się i zetknie ze swym dostawcą — przemysłem i t. d.

A społeczeństwo pozna dorobek ostatnich lat pracy rzemieślnika, jego zdobycze techniczne i wynalazki oraz ulepszenia itd. Zainteresowanie wystawą jest bardzo

p. WŁADYSŁAW DE BONDY
dyrektor Rzemieślniczej Wystawy - Targów w Łodzi.

duże, dowodem czego szereg zjazdów, z których pierwszy — wojewódzki zjazd Rzemieślników Chrześcijań obradować będzie

już w dniu dzisiejszym, oraz wiele zbiorowych wycieczek z najodleglejszych nawet dzielnic kraju.

ŁÓDŹ królestwem kurzu Konieczność częstszego polewania ulic.

ŁÓDŹ, dnia 1. maja. W naszym mieście obowiązuje zarządzenie Starostwa Grodzkiego, dotyczące utrzymywania czystości w poszczególnych nieruchomościach.

W myśl tego zarządzenia, wszystkie nieruchomości winny być utrzymywane w należytym porządku. Dotyczy to zarówno podwórzy, bram jak również klatek schodowych, które winny być stale utrzymywane w należytym czystości. Także ustępy, zlewy i śmietniki powinny odpowiadać wymogom higieny i być zawsze w stanie czystym. Szczególnie, jeśli chodzi o śmietniki muszą one być

szczelnie zamykane, a nieczystości z nich w porę wywożone. W dalszym ciągu zarządzenie Starostwa zawiera przypomnienie doprowadzenia swych nieruchomości do należącego

porządku.

Najważniejszą jednak dla publiczności sprawą jest kwestia polewania jezdni i chodników wodą. Zarządzenie przewiduje, że zarówno jezdnie jak i chodniki winny być polewane

co najmniej trzy razy dziennie: między godz. 6 i 7 rano, między 11 - 12 i 17 - 18.

Niestety ostatnie dni wykazały, że te trzy „co najmniej” dziennie razy są zupełnie niewystarczające. Ołbrzymie tumany kurzu unoszące się w powietrzu są tego najlepszym dowodem. Dotyczy to zwłaszcza ulic gdzie zostały dokonane roboty brukarskie i gdzie po ich zakończeniu na powierzchni jezdni znajduje się wielka ilość piasku.

Byłoby pożądanym, by ulice były polewane przynajmniej 5 razy dziennie.

GAZ w każdym warsztacie rzemieślniczym jest najulepszonym i najtańszym materiałem palnym.

Szczególnie dostosowane do potrzeb rzemieślników, ceny gazu, umożliwiają instalowanie go w każdym nawet najmniejszym przedsiębiorstwie rzemieślniczym. Informacji udzieli bezpłatnie Gazownia Miejska w Łodzi, ulica Targowa Nr. 18. Tel. 105-65, lub sklep Ośrodek ulica Piotrkowska Nr. 4, telefon 121-08.

INSTALACJE NA RATY.

ŁÓDŹ POBIŁA REKORD! Gęsi i lwy na pstrokatych szyldach. Kiedy znikną z murów kamienic potworne blachy?

ŁÓDŹ, dnia 17 maja — We wzmógłnej ostatnio akcji mającej na celu doprowadzenie zewnętrznego wyglądu naszego miasta do możliwego stanu, zwrócono dość baczna uwagę i otoczono opieką za gadanie „szyldów dekorujących” domy łódzkich ulic.

W uchwalonych niedawno „Przepisach miejscowych” uregulowane zostało wszystko, to co dotyczy szyldów i reklam a ma jednocześnie coś wspólnego z ewentualnym niebezpieczeństwem dla przechodniów zniekształceniem lub zepszczeniem wyglądu budynku, ulicy, placu lub miejscowości.

Natomiast pozostawiono niemalże bez zmiany szpetotę szyldów i reklam, ich mieszaninę rzucającą się w oczy swą brzydotą.

Nasze miasto jest pod tym względem chyba...

na pierwszym miejscu. Całkowita bezplanowość — „indywidualne” wyczyny i pomysły poszczególnych firm, tworzą na ścianach domów fatalną mozaikę barw i kształtów. Wszędzie firmy handlowe, czy sklepy obwieszane są poprostu najwymyślniejszymi i najrozróżnieniejzymi szyldami i reklamami.

Zgoda, że mocniejszy akcent na szyldzie czy reklamie zwróci przedź uwagę przechodnia, ale dlaczego to się ma stać kosztem piękna i estetyki.

To co się dzieje na niektórych łódzkich ulicach np.: Nowomiejskiej, Ogrodowej, Pomorskiej, 11-go Listopada, Piotrkowskiej, Śródmiejskiej, Cegielskiej i t. d. jest poprostu

zastraszające w swej ohydzie. Na tych ulicach można nierzadko spotkać domy obwieszane 50-ciu szyldami i podwórza, w których oficyny oblepione są szyldami w ilości dwustu.

Szyldy wiszą, stoją, fruwają, są w oknach, drzwiach, na piwnicach i na dachach, sterczą z murów jak chorągwie, przeciągają w powietrzu poprzez ulice i mury sąsiadujących oficyn.

I jakie szyldy! Na ordynarnej blasze — wymalowane czerwone kłosy, niebieskie majtki, żółte parasolki, Jaskrawe. Niezdarne. Okropne.

I czemu np. jakiś p. X. czy Y. musi mieć koniecznie na szyldzie swego przedsiębiorstwa owe okropne niebieskie majtki? Czy nie wystarczyłby skromny czarny napis, donoszący o sprzedaży bielizny damskiej i męskiej?

Czemu jeszcze inni właściciele przedsiębiorstwa muszą na swych szyldach mieć wymalowaną... gęś?

A czemu nad firmą modystki w której w oknie wystawowym można zobaczyć ładne, mile i modne kapelusiki — wi się szyld z namalowanym obrzydliwym kapeluszem sprzed lat powiedzmy dwudziestu pięciu?

Ale to nie wszystko. A owi bruchaci żłopacze piwa, wymalowani na szyldach „piwnych lawek” na bocznych ulicach naszego miasta? A owe głowy prosiące trzy mające z błogim uśmiechem w pyskach własne obcięte uszy? A owe „tigr” i „lewy” zięjące krwawymi paszczami na szyldach składów futer?

W akcji, dążącej do upiększenia Łodzi, sprawa szyldów odgrywa wcale niepoślednią rolę, wpływając często decydująco na wygląd ulicy i miasta.

To też dobrze by było aby Zarząd Miejski m. Łodzi poszedł po linii... interesu dla sklepów i przedsiębiorstw i wprowadził, bodajże za stolicą, zasadę — im brzydszy szyld,

tem większy podatek.

Za szyld brzydki winno się płacić 10 razy większy podatek.

Nie ulega żadnej wątpliwości, że brzydkie szyldy zniknęłyby bezpowrotnie z ulic i domów naszego miasta.

DLACZEGO 1:106, A NIE 1:15? Dramat urzędnika. Rażące dysproporcje.

ŁÓDŹ 17.5. Z kół urzędniczych piszą nam:

Ciężka była dola niższych urzędników państwowych po bezlitosnym obcięciu dodatków ekonomicznych. Zaciśnięli zęby, chichocząc wytrwać, a ci, co to zrobili, nie czuli wcale, jaką szalona krzywdę wyrządzili ojdom rodzin, bo o nich głównie chodzi.

Nic dziwnego, jak się ma kilka tysięcy złotych miesięcznie, to dodatki ekonomiczne po 20 zł. na osobę nie robią żadnej różnicy i można ich sobie bardzo łatwo odmówić. Ale ten biedny urzędnik, który ma około 100—200 zł. i liczną rodzinę na utrzymaniu, temu 20 zł. na osobę ułatwiało utrzymanie się na jakiejś, choć niskiej, platformie życia.

To też powoli, a systematycznie, urzędnicy wpadali w dług. I dziś tak rzeczywistość wygląda, że urzędnik — ojciec rodziny — otrzymuje swoją pensję na pierwszego i widzi pieniądze najwyżej 3 godziny. Potem płaci wszystkie koszty: utrzymania u rzemieślnika, piekarni, bo tam brał na „książkę” i — koniec.

Właściwa tragedia rozpoczęła się jednak od dnia wprowadzenia nadzwyczajnego podatku — tu już załamała się najniższa norma życia możliwego w domu urzędnika polskiego, obciążonego rodziną.

Stan ten długo istnieć nie może. Musi nastąpić zrozumienie u tych, którzy w tych sprawach mają decydujący głos, że urzędnik, który dotychczas daje państwu największą ilość wartościowych obywateli, wychowując swe dzieci na prawych ludzi, — ma prawo do odpowiedniego uposażenia.

Takie tragiczne obciążenie kłopotami

finansowymi ojców rodzin musi w następstwie doprowadzić do tego, że dziś rosnąca lewica oparuje tych wszystkich nieszczęśliwych, a zwłaszcza młodych, którzy widzą i widzieli krzywdę swych ojców. Nic dobrego nie wroży, jeżeli się widzi obok nędzy niższych urzędników wielkie dochody tych „wybranych”. Podobno skala uposażeń w innych bogatych krajach wynosi od 1:15, to znaczy, jeśli najniższy urzędnik pobiera 100, to najwyższy 1500. Inaczej ma się sprawa u nas, gdzie najniższe pobory wynoszą 60 zł., a najwyższe 6350 zł.

czyli skala 1:106. Te zbyt rażące proporcje muszą być uregulowane i to nie po długotrwałych badaniach komisji — bo, to u nas bardzo modne — ale natychmiast. Niech skala uposażeń od najniższego do najwyższego urzędnika nie przekroczy stosunku 1:15. Precz też z wszelkimi dodatkami, znanymi i ukrytymi. Uzyskane tym sposobem oszczędności przełać na dodatki ekonomiczne dla rodzin urzędniczych niższych stopni.

Pierwszą nagłą sprawą jest bezwzględne i natychmiastowe zwolnienie niższych urzędników, posiadających rodziny na utrzymaniu, od nadzwyczajnego podatku. Nikt z pozostałych nie poczuje się tem pokrzywdzonym, a państwo nie straci, tylko dużo zyska. Później musi nastąpić reforma uposażeń i przyznanie dodatków ekonomicznych.

KOMUNIKAT.

Dnia 17 maja r. o godz. 10-iej rano odbędzie się zebranie sekcji kowali na które zaprasza wszystkich kowali Zarząd.

Prysznic z ust. TRUCICIELE LUDZKICH ŻOŁĄDKÓW.

ŁÓDŹ, 17 maja — 30 procent produktów spożywczych, nabywanych codziennie przez szerokie rzesze konsumentów — są zafałszowane. Przeróżne ogarnia, jeżeli uprzytomnimy sobie, ile szkody dla zdrowia i dla kieszeni ponosi każdy z nas, aby jednocześnie służyć za przedmiot wyzysku nieuczciwych sprzedawców i producentów zafałszowywanych są literalnie

wszystkie artykuły spożywcze.

Wydaje się, że kupujemy masło świeże, o ślicznym kolorze — a znajdujemy wewnątrz margarynę lub brukiew. Mleko kupowane na targu z banki lub dostarczane „prosto od krowy”, zawiera w sobie męty, piasek, a nawet krowie ekskrementy.

Najsmakowitsze sery, najapetyczniejsze pieczywo, najbardziej żółty makaron, to w wielu wypadkach nieuczciwie fałszerstwo, sztuczny wygląd i sztucznie spreparowane kolory.

To samo dzieje się z mięsem, wędliną, rybami którymi przez barwienie nadaje się wygląd świeżości. Kawior jadany nie z jesiosra, lecz z wiślanej szczupaka, z barwionego sadza. W puszkach konserw pomidorowych i innych tkamy salicyl,

który jest lekiem, a nie pożywieniem. Oczywiście nie zawsze lecz w 30 proc.

Lemoniady, kwasy, oranżady — nibyto owocowe i nacięte są w wielu wypadkach barwione i aromatyzowane olejkami a słodzone syropem kartoflanym jeśli nie są charyną.

Wreszcie „aromatyczna” herbata perfumowana jest olejkami, sprowadzanymi za drogie pieniądze z zagranicy. Chińczycy przekładają listki herbaty jaśminem — niby si podrabiaćce perfumują ręce olejkami, poczem wycierają je w listki herbaciane, też niezawiesz świeże, a często zużyte skopowane masowo po cukierniach i restauracjach. Albo jeszcze gorzej — ustami spryskują odpadki herbaciane, nie troszcząc się wcale, że razem z olejami wydmuchują własną ślinę, być może

z zarazkami gruźlicy.

Tego rodzaju metody są zwalczane, ale niestety w zbyt drobnych rozmiarach. Brak nam nato środków finansowych i ko-

deksu spożywczego. Dużo do zrobienia ma tu również odpowiednie uświadczenie konsumenta.

Popierajcie Czerwony Krzyż!

W ROK PO ŚLUBIE RATUNEK W POTRZEBIE

Pan Jerzy wrócił z biura dopiero o dziewiątej wieczorem.

— Dlaczego nie był na obiedzie? — spytała małżonka.

— Wiesz, kochanie, tyle pracy teraz w biurze... Więc kazałem sobie obiad przynieść z restauracji. Nie mamy telefonu, nie mogłem cię zawiadomić...

— I przez cały czas nie wychodziłeś z biura?

— Naturalnie.

— Kłamiesz! — zerwała się małżonka — Schodziłam specjalnie na dół do telefonu! Dzwoniłam o czwartej, o piątej, i o szóstej... Nie było cię w biurze! Podły! W rok po ślubie już mnie okłamujesz? Już mnie oszukujesz? Podły!

Pan Jan zarumienił się z lekka i chciał się tłumaczyć, kiedy w przedpokoju rozległ się dzwonek. Do pokoju weszła przyjaciółka pani domu, pani Wanda.

— Zosi! — spytała zdziwiona. — Co się stało? Czegoś taka zapłakana?

— Jerzy mnie zdradził!

Pan Jerzy zarumienił się jeszcze bardziej.

— Zosi! — mruknął — nie mów głupstw. Pani Wanda sobie pomyśli, Bóg wie co...

— Niech sobie pomyśli — kręciła się pani Wanda. — Nie przypuszczam, że twój mąż jest taki naiwny. Przecież on był u mnie! Spotkał mnie na ulicy odprowadził do domu, więc zatrzymałam go na obiedzie... Ha, ha, ha! A on w swojej naiwności sądził, że będziesz o mnie zazdrosna i bał się powiedzieć...

Twarz zapłakanej małżonki rozpogodziła się.

— Naprawdę? Więc tyś był u Wandy?

Pan Jerzy, zawstydzony, spuścił oczy, a małżonka rzuciła mu się na szyję.

— Przepraszam za awanturę... Myśla-

łam, że jesteś podły, a ty tylko jesteś głupi...

I wybiegła z pokoju, żeby obmyć zapłakaną twarz. Gdy drzwi się za nią zamknęły, pani Wanda podeszła do Jerzego.

— Wyratowałam cię — syknęła. — Ale mów w tej chwili, gdzieś był od czwartej do wieczora?

Pan Jerzy westchnął ciężko i otarł spocone czoło.

— Byłem... byłem... zajęty...

— Nie kłam! Mnie nie oszukasz! Zonę możesz sobie zdradzać ile chcesz... Ale tylko ze mną! Ja się zdradzać nie pozwolę! Rozumiesz? Podły! Podły!

—:0:—

Maj na Starem Mieście. SZPINAK CZY MAJÓWKA?

Uff!.. Jak gorąco!

Wyglądam przez okno... Moja sąsiadka, pani Krupman, opala się na balkonie. Jej małżonkę, ze wszystkich stron rozpięty, poci się i sapie ciężko.

— Uff! jak gorąco!

— Strasznie... — wzdycha pani Krupman. — Wiesz, Moniek, szkoda, że ty masz taki dobry charakter.

— Dlaczego?

— Mnieby się teraz przydał jakiś zimny drań.

— POCO?

— Coś zimnego na taki upał dobrze robi.

Pan Krupman marszczy gniewnie czoło.

— To sobie zrób zimny prysznic. W twoim wieku to jest lepsze, niż zimny drań!

— Sie boję.

— Czego?

— Pod tem się można przeziębici.

— Pod prysznicem?

Pani Krupman wzrusza ramionami.

— No chyba, że nie pod draniem.

Pan Krupman macha zrezygnacją ręką i ociera spocone czoło.

— Moniek! — odzywa się znów małżonka. — Pojedziemy na majówkę?

— POCO?

— Jakiś poc? Na słońce, na trawę.

— Słońce to tutaj też mam. A trawę już mam dosyć w żołądku. Ty mi teraz ciągle dajesz albo szpinak, albo szczaw, albo sałatę.

— Mięso się teraz psuje.

— Jak prędko zjeść, to się nie zepsuje! Czy ja jestem koza, żebym ciągle jadł trawę? Opera „Traviata”, też nie jestem!

— A jak ci dam jutro mięso, pojedziesz na majówkę? Tak przyjemnie siedzieć na trawie...

— Kto ci broni siedzieć? Podłóż sobie szpinak na krzesło...

— Moniek! Nie bądź cham!

— Nie jestem cham! Ale młodzień też nie jestem, żebym jechał na majówkę!

Prognoza pogody.

— Będziemy mieli piękną pogodę, samoloty latają wysoko.

Rozrywka.

— Czy pan naprawdę nie ma już więcej nowości w magazynie? Ja mam jeszcze pół godziny czasu do pociągu.

Za kratami.

— Tatusz pozwolił mi przecież karmić dzikie zwierzęta za kratami.

ORYGINALNY SĄD POLUBOWNY Świadek w opałach

P. Antoni Górka stanął przed sądem oskarżony o pobicie p. Michała Soszka.

— Panie sędzio, to wszystko nieprawda — oświadczył p. Górka po wysłuchaniu skargi przeciwnika. — To on ze mną zaczął. Jest świadek, niech powie.

— Łeżesz! — oburzył się p. Soszek. — To on zaczął, ja się tylko broniłem. Jest świadek, niech powie.

— Proszę się tu nie kłócić — przerwał sędzia i wezwał jedynego świadka zająścia p. Józefa Myszkę.

— Czy pan był przy zająściu? — spytał sędzia.

— Byłem.

— Więc niech pan powie, kto kogo pobili?

Świadek, p. Myszka chrząknął, podrapał się w głowę i oświadczył:

— Właściwie, proszę sądu, to ani ten tego nie pobili, ani ten tego, tylko oni we dwóch mnie pobili.

— Jaki? Przecież to oni się kłócili.

— Oni się kłócili, ale ja dostałem.

Włane byli, ja też... Pokłócili się o jedno dziewczynę, kto ma do niej większe prawo i się wzięli za łyby. Więc mówię do nich: Nie bijcie się chłopaki, ja rozszadzę.

— Dobra — mówią — rozszadź.

I mnie Górka zaczyna wykladać swój żal i z tego żalu bęc mnie w lewe oko. Jak to Soszek zobaczył, to tamtemu na złość rąbnął mnie w prawe.

— A pan co?

— Ja nic. Przecież ja się nie kłóciłem.

Więc jak mnie Soszek rąbnął, Górka naturalnie chciał być na wierzchu i mnie kopnął w brzuch. To Soszek mnie znów w plecy... Tak mnie, proszę sądu, zbili, że le-

dwo po tem do domu zalałem.

— Dlaczego pan ich do sądu nie zaskarżył?

— Ja? Przecież ja się nie kłóciłem. Ja tylko byłem za świadka.

— A oni się między sobą potem nie bili?

— Bić się pewno bili. Ale kto kogo nie widziałem, bo mi oczy popuchli...

Sąd wychodząc z założenia, że bójka była wzajemna p. Górka od kary uwolnił.

Estetka.

Strazak: Co pani zrobiła z tą lampą uliczną?

Właścicielka domu: Upiększyłam ją według mego gustu.

Towarzyski żart. NIESPODZIANKI Z NIEBA.

Dwie rozkoszne panienki, Jania Ow-

sianka i Zofia Chelmska wyglądały przez okno pierwszego piętra na ulicę i dla

przepędzenia czasu wynalazły sobie bardzo miłą rozrywkę.

Mianowicie, upatrzywszy sobie jakiegoś przystojnego przechodnia, pluły mu na kapelusz względnie na odkrytą głowę i szybko kryły się za parapet okna.

— Uwaga! Jania, — trącała koleżankę p. Zofia, — blondyn idzie...

— Iii... Blondyn nie dobry. W słońcu miga i trudno trafić. Najlepszy brunet, albo lisy. W lisygo zawsze trafie.

— O, o! Jaki ładny facet idzie! Na tego ja plunę!

— Właśnie, że ja!

— Nie! Ja!

— O jej! Co się mamy kłócić? Pluniem obie.

Panienki bawiły się więc doskonale i całą zabawę zepsuł im nietaktowny młodzieniec który czując że mu coś spada na kapelusz wporę spojrzął w górę i spostrzegł kryjące się za parapetem dwie panienkiśkie główki.

Wezwał więc policjanta i razem z nim uda się na górę. Naskutek tej wizyty obydwie czerwone jak burak panienki stanę-

ły przed Sądem Grodzkim oskarżone o — zniewagę p. Wrębskiego.

Całą winę wzięła na siebie p. Jania.

— To tylko ja plułam — przyznała się ze skruch — Ale nie wiedziałam że obcy Myślałam że mój narzeczony idzie.

— A na narzeczonego wolno pluć?

P. Jania skromnie spuściła czy.

— My proszę Sądu tak się kochamy że omy się o to nie pogniewałam.

— A koleżanka wcale nie pluła?

— Nie! Ona tylko patrzyła czy ja tra-

fię.

Wobec tego Sąd skazał p. Janię na 20 zł. grzywny zaś pannę Zofię uniewinnił.

Przy wyjściu z sali obydwie panny po gardliwym wzrokiem obrzuciły swego oskarżyciela.

Żebyś pan był z wychowaniem — mruknęła gniewnie jedna z nich — tobyś pan za towarzyski żart do sądu kobiet nie taszczył!

Podobieństwo.

Pacjent: Pan doskonale masuje, skąd pan ma tę wprawę?

Masażysta: — Byłem przedtem czeladnikiem piekarskim.

Nie kupuj nigdy starych ubrań. Złote myśli.

Lekkie zapomnienie u kobiety, sprowadza niekiedy bardzo ciężkie następstwa

Kobieta powinna być, jak woda źródła na, nigdy jednak tak, jak ona wiecznie szmerząca.

Nie kupuj nigdy starych... Raczej zostań winiła za nowe.

„Upadek książki? Skąd to wzięło się?

Dlaczego przyszłość jej tak czarną wroży?

— Książki się dzielą na dobre i złe — lecz tych ostatnich wychodzi za dużo!

Jedna z popularnych warszawskich literatek, cierpiąca na manję wielkości, na pisała ostatnio, że dumna jest ze swego pióra. I nic dziwnego — bo każda geś jest dumna ze swoich piór.

Nieobliczalny los.

My nic, a on między nami ws...

ko...

Domek ciasny - ale w...

— Teraz na mnie kolej siedzenia na balkonie.

Kupiony znaczek F.O.M.

tworzy miliony — potrzebne na budowę

polskich okrętów wojennych!

Rozwiązane ręce. Przyjacielska usługa.

Początek tej historii jest najbanalniejszy: dwóch przyjaciół — jedna kobieta. Była naturalnie kochanką jednego z nich — piękna, mądra, słodka i kochająca. Cóż z tego, kiedy jej najbliższy wcale na tyle uczucia nie zasługiwał. O ile Marta była kochająca i wierna, o tyle Ryszard — niedbały i zdradca.

Wiedział o tem dobrze Janusz — ów drugi przyjaciel, który nie mógł strawić niego dniego postępowania swego druha, tem bardziej... że sam był w Marcie zakochany, Oczywiście — bez wzajemności.

Wielekroć wyznawał Marcie swą miłość, próbując ją namówić do porzucenia niegodnego jej Ryszarda. Zawsze odpowiadała przecząco.

Czytelnik może powie, że tak Janusz nie powinien był robić, skoro był przyjacielem Ryszarda. Początkowo w samej rzeczy, Janusz był pełen rezerwy, a nawet usiłował nawrócić płoche Ryszarda.

— Ten jednak zwierzył mi się raz, że nu dzi się przy Marcie i nie może z nią długo usiedzieć.

— Więc dlaczego z nią odrazu nie zrywasz? — spytał Janusz z bijącym sercem.

— Ech, jednak tego nie zrobię. Marta mnie bardzo kocha, jestem tego pewny. Przyjemnie mi ostatecznie odpocząć cza-

sem przy niej, nie mówiąc o tem, że zerwa nie jest zawsze połączone z nieprzyjemnościami.

— Więc ty ją traktujesz jak wygodny mebel?

— No, nie przesadzaj!

I przeszedł manifestacyjnie na inny temat.

Dowiedziawszy się w ten sposób, że Ryszard do Marty nie żywi żadnego głębszego uczucia, Janusz uznał, że ma rozwiązane ręce.

Narazie jednak nic mu z tego nie przyszło: Marta obstawała przy swej wierności Ryszarda i nie jej, jak mówiła, nie zdołałoby od tego odwieść.

— A gdyby on pani nie kochał? — spytał raz Janusz.

— Westchnęła.

— Tak, ja wiem, że on mi trochę skąpi czułości, ale jestem pewna, że to tylko z jego strony rezerwa. On nie lubi wylewności, jest skryty, ale myślę, że mnie kocha. Inaczej, pocóżby ze mną pozostawał?

— Biedaczka, nie wie, co on o tem mówi! — pomyślał Janusz, a głośniejszy spytał: — A... gdyby on pania zdradzał?

— Nie, Ryszard maie nie zdradza, na pewno nie zdradza. Inaczej rzuciłabym go

natychmiast.

Przez chwilę chciał jej krzyknąć:

— Ależ on pania zdradza, mam dowody, nazwiska! — opanował się jednak szybko i odepchnął tę egoistyczną myśl która mu się wydała niegodna jego miłości. Przemilczał.

Jakież było jego zdumienie, gdy w tydzień później Marta przestąpiła próg jego mieszkania.

— Więc jednak pani przyszła? Cóż za szczęście! — wykrzyknął. Wnet jednak dostrzegł jej błąd i z niepokojem zapytał: — Cóż to pani?

Wybuchła łzami i głosem, przerywanym przez płacz, opowiedziała, że wie te raz o zdradzie Ryszarda.

W pierwszej chwili myślał tylko o sobie. Nareszcie będzie ją miał dla siebie! Z Ryszardem skończone. Widząc jednak ból Marty, uprzytomnił sobie, kosztem jakiego cierpienia młodej kobiety okupione będzie jego zwycięstwo i... i wzgardził nim.

— Ależ proszę pani, to niemożliwe! O tej godzinie, o której pani go rzekomo widziała, siedziałem z nim w kawiarni na drugim końcu miasta — skłamał.

— Tak, ma pan rację, że to było niemożliwe. Jaka ja p. jestem wdzięczna że od dał mi pan wiarę w mego najdroższego. Szczerze dzięki. Proszę wybaczyć za kłopot...

I wyszła

Stabilizacyjna czterdziestka. Połowa życia ludzkiego jest okresem przygotowawczym.

Pojęcie wartości i użyteczności sił fizycznych oraz umysłowych są płynne i nie dają się ograniczyć żadnymi szablonami. Rozwój człowieka i tempo rozwoju uwarunkowane są najrozmaitszymi czynnikami. Ma to głos zarówno antropologia, jak i chemia, klimat i ustrój fizyczny, dziedziczność, warunki materialne, układ społeczny i t. d. To wszystko sprawia, że punktem kulminacyjnym rozwoju człowieka może być zarówno wiek lat 35 jak i 45.

Przyjawszy za przeciętną długość życia ludzkiego wiek lat 60, możemy ją podzielić na trzy okresy. Do lat 20 jest się w stanie przygotowywania do życia samo dzielnego, od 20 do 30 następuje okres specjalizacji przez wyższą naukę lub też obeznanie praktyczne w warsztatach pracy, za znajmianie się z odcinkiem życia, któremu zamierzamy się poświęcić i z którego chcemy czerpać środki egzystencji dla siebie i swych najbliższych. Tak więc, dopiero około lat 30 człowiek staje się „człowiekiem”, ma już ustalone pojęcia, ugruntowane zasady i pewną sprawność w wykonywaniu swych zadań.

Połowa życia zatem, jest okresem przygotowania. Reszta więc winna być okresem zwrotu tych wszystkich wartości, jakie się otrzymało od otoczenia i warunków. Spłacanie jednak zaciągniętego długu nie może trwać krócej, niż okres brania.

Czy można bez zastrzeżeń i zawsze uważać wiek lat 30 za punkt zwrotny przy ocenianiu wartości i użyteczności fachowej i społecznej człowieka? Gdy się obejmuje jakąkolwiek pozycję w tym wieku, jakże wiele ma się wahań, jakże wiele popełnia się błędów, wynikających przeważnie z przejścia z sytuacji człowieka, biorącego w sytuację człowieka dającego. A im waż-

niej, nie podejmuje się funkcje, tem większą przecież bierze się odpowiedzialność na siebie i tem większe muszą być wysiłki oraz zdolność skupiania się, tem niezbędniejsza jest ujmowanie w karby samego siebie i zwalczanie wrodzonych oraz nabytych skłonności.

Każda praca bowiem jest przedewszystkiem

walką wewnętrzną z sobą.

Niejednokrotnie też, mimo pozorów dojrzałości, jakie stwarzać powinna ilość lat przeżytych, nie wychodzi się z tej walki zwycięzczą. Jakże często daje się brać górę instynktom nad głosem obowiązku czy rozsądku.

Raczej więc rok 40-ty można przyjąć za czas ustabilizowania się moralnego umysłowego, fizycznego i fachowego. Od tego wieku można i trzeba najwięcej wymagać i spodziewać się, bo w tym momencie zaczyna się naprawdę okres prawdziwie pożytecznego i wydajnego życia. Zbiegają się w tym okresie wszystkie walory młodości i dojrzałości, energia, rozważa, sprawność i zapał.

Tak więc, dopiero w trzecim okresie życia, tj. od lat 40 do 60 wartość jednostki jako części społeczeństwa dającej, jest bezsprzecznie największa.

Ustalenie wieku prekluzyjnego na lat 50, co się dzisiaj w niejednej ustawie i rozporządzeniu spotyka, jest nietylko krzywdą dla osób zainteresowanych, ale i dla zbiorowisk społecznych, przerywa się bowiem ciągłość pracy pokoleń. Usuwanie w tym wieku poza nawias czynnego społeczeństwa całej masy ludzi, przynosi samemu temu społeczeństwu straty, których narazie może nawet nie widzieć. Jest to krótkowzroczność, zawierająca w sobie duże niebezpieczeństwo dla wszelkiego życia organizacyjnego.

Lad wprowadzać i utrzymywać można do piero wówczas, gdy się go

w sobie już utrwaliło.

Bowiem tajemnica wszelkiego władania leży przede wszystkim w sile panowania nad sobą.

Nie bez przesady ostatni okres życia w mowie potocznej uzyskał miano „siły wieku” — Człowiek patrzący co najmniej 2/3 odległości swego istnienia na życie jednostkowe, czy zbiorowe, dopiero wówczas nabiera, o nich

właściwego sądu,

a właściwa ocena gwarantuje nie omyłność postępowania. Z latami przytem — zmniejszają się osobiste wymagania, a im mniej się dla siebie pragnie, tem lepiej słucha się innych.

Pod tym względem za przykład może służyć Francja, której mężowie stanu, politycy, wojskowi i wszyscy ci, na których

spoczywa większa odpowiedzialność, są przeważnie w wieku lat 50 — 70.

Umiejętne rozmieszczenie i zużytkowanie sił ludzkich jest dowodem talentów strategicznych i zmysłu organizacyjnego.

NIE PIJ ZA DUŻO WODY!

Zwłaszcza podczas jedzenia.

Istnieje wiele sprzecznych poglądów na kwestję picia podczas jedzenia, inni, że tylko przed jedzeniem, inni, że wcale pić nie trzeba i t. d. Aby rozstrzygnąć tę kwestję, trzeba przedewszystkiem odróżnić ludzi zdrowych od chorych. Z całą stanowczością powiedzieć można, że zdrowym ludziom picie wody zimnej w umiarkowanej ilości przy jedzeniu nie szkodzi.

Żołądek potrzebuje pewnej ilości wilgoci dla strawienia pokarmów, a jeżeli nie otrzymuje jej z zewnątrz, to zmuszony jest czerpać ją z innych narządów wewnętrznych, co w rezultacie wyraża się nieprzyjemnym uczuciem suchości i

wzmocnionem pragnieniem.

Można postawić jako ogólną zasadę, że dla zdrowych ludzi pragnienie jest najlepszą wskazówką, czy pić należy czy nie. Jeśli pragnienia brak, to dowodzi, że ustrój posiada dostateczną dla siebie ilość wilgoci, zmuszać się do picia w tych razach nie należy. Picie wody zbyt zimnej w dużej ilości może zanieść chłodzić i zaziębić żołądek, wynikiem czego może być nawet choroba (nieżyt żołądka lub kiszki), przytem duże ilości płynów zanieść obciążają żołądek i mogą prowadzić do jego rozrzedzenia.

Zupełnie innych zasad w sprawie picia podczas jedzenia powinni się trzymać ludzie chorzy. Pod tym względem niema żadnej ogólnej zasady. Wszystko zależy od rodzaju cierpienia. Są choroby, przy których picie dużej ilości wody zarówno podczas jedzenia, jak w innym czasie jest pożyteczne i

sprzyja wyleczeniu.

Do chorób tych należy artretyzm, reumatyzm, kamienie wątrobiane i nerkowe, cierpienia dróg moczowych i niektóre inne. — Szczególnie pożyteczne jest w tych cierpieniach picie wody alkalicznych. Przeciwnie w niektórych innych chorobach należy się wystrzegać przeciążania żołądka wodą. Le karze zabraniają pić wodę podczas jedzenia ludziom, cierpiącym na otyłość, wiadomo bowiem z doświadczenia, że picie w większej ilości wody sprzyja tworzeniu się tłuszczu w ustroju. Prócz tego wystrzegać się picia wody podczas jedzenia winni ludzie chorzy na nieżyt i rozszerzenie żołądka, a także cierpiący na niektóre choroby serca i naczyń krwionośnych.

PODSŁUCHANE

WYMÓWKA.

Pan Zdzisław zjadł kolację usiadł na otomanie i zaczął czytać gazetę. Małżonka z książką w ręku ulokowała się w drugim kącie kanapy. Cisza. W pewnej chwili mąż zwraca się do żony: — Co ty czytasz? — „Mężczyźni wolą blondynki”. — Dobrze? — Owszem, wszystko dzieje się jak u nas. — Jak u nas? — dziwi się mąż. — Przecież ty nie jesteś blondynką?! — A ty jesteś mężczyzną?

Wielkie to święto ściągnie tłumy, na Dworcu Morskim będzie zator, otrzyma prezent pan Borkowski kapitan — morza tryumfator!

Kiedy się znajdziesz na pokładzie, powiedz mu krótko i do rzeczy, że Rom być nie mógł dzisiaj w Gdyni i że zmartwienia teraz...beczy.

Wspomnij gaździnę na Maderze i strzelające w barze korle, wspomnij cichego uczestnika z Wysp Kanaryjskich i Majorki.

Powiedz mu krótko, że wspomnienia i z Tetuanu nie zginęły, nie mogę pisać — mokry papier, bo mi obficie lzy siknęły...

Kiedy na lunchu padnie toast, uśmiechem szczęścia twarz wykrzywię i w moim mieście krzyknę głośno: Wiwat Batory!!! Piya szczęśliwie!!! ROM.

Ponieważ siedzisz stale w Gdyni i w okna twoje parska morze, pozwól, mój miły przyjacielu, że Ci mam prośbę tu wyłożę.

Nie mogę jechać, chociaż zawsze do tych podróży jestem skory, dzisiaj tam u Was wielka gala, banderę święci nasz „Batory”.

Zjadaj się goście z całej Polski, aby podziwiać włoskie cacko, które dziewczym dziobem pruć grzbiety spienionych fal tak chwacko...

Będzie pan premier, ministrowie i z Budapesztu posel dumny, czterech narodów zabrzmią hymny i ceremoniał będzie szumny.

Nazwy kwiatów pochodzą przeważnie od nazwisk

Mówimy: „hijacynt”, „dalia”, „magnolia”, wymieniamy te ładne, ale obce i dziwnie właściwe nazwy, nie wiedząc, skąd one pochodzą.

Naprzekład nazwa anemonów pochodzi od greckiego słowa „anemo” — wiatr. Lawenda bierze nazwę od łacińskiego „lavare” — myć.

Francuski botanik Magnol dał nazwę magnolii, podczas gdy żona pewnego artysty francuskiego, Hortensja, była matką chrzestną hortensji. Begonia ma upamiętnić dobre rządy gubernatora Begona, który żył w XVIII wieku na San Domingo.

Fuksja otrzymała swą nazwę od słynnego botanika Leonarda Fuchsa, który żył w XVI wieku. Sława innego botanika, Szwe da, Dahlia, została również uwieczniona w malowniczej dalii.

LUDWIK WOHL

56

JAD NIENAWIŚCI

Powieść współczesna

STRESZCZENIE POCZĄTKU:

Artysta — malarz Dominik Ossowski malował widok morza z łodzią malajską na pierwszym planie, kiedy nagle rozległ się turkot kół i ujrzał pędzący lekki powóz. Z narażeniem życia zatrzymał konie. — Woznica — Malajczyk uciekł, a w powozie znalazł dwoje dzieci. Po chwili zjawili się panna Adrijanna Kolska, ich opiekunka.

Pojechali do ojca dzieci bogatego doktora Boskoopa, który polecił mu namalować portret tajemniczej piękności, Liljany Green.

Stała ona na usługach malajskich spiskowców i na rozkaz ich szefa Garama zatruta dr. Boskoopa bakteriami też.

Zbliżył się następnie do progu i powie dział to samo tłumowi, który się rozstąpił niezwłocznie, ustępując drogi.

Gdy po chwili Ossowski poruszył ostrożnie klamką, przekonał się, że po wyjściu Garama drzwi zostały zamknięte.

Nazewnątrz, naprzeciw okien saloniku stały trzy samochody o zgaszonych latarniach.

Wokół nich uwijało się ze dwunastu mężczyzn w sarongach i w turbanach. Na

tle ciemnych krzaków ich sylwetki były do skonałe widoczne.

Z sąsiedniego dużego pokoju dołatywał gwar wielu głosów.

Odbýwała się prawdopodobnie narada.

Zebrań przewodziło dwóch: po lewej ręce siedział Garam, po prawej, w nieskazitelnym białym ubraniu — mijnheer Kornel van Tromp.

Był jedynym Europejczykiem w tem gronie.

Reszta?

Po większej części Malaje.

Kilku mieszczanów.

Dwóch Chińczyków.

Van Tromp obrzucił tłum przelotnym lekko pogardliwym spojrzeniem.

Narada się odbywała w języku malajskim, którym władają zupełnie swobodnie.

Wygłoszono kilka mów.

Potem obaj przewodniczący odpowiadali na pytania, udzielali wyjaśnień, przy czym van Tromp cedził słowa że źle ukrytą niechęcią.

Unieszkodliwienie doktora Boskoopa, niebezpiecznego „ucha rządu”, zostało

przyjęte oznakami żywego zadowolenia.

Całość robiła wrażenie naiwnej demonstracji dwunastoletnich wyrostków.

Garam, traktujący zebranie z widoczną powagą, zamilkł ostatecznie.

Znow się zaczęły przemówienia.

Van Tromp uśmiechał się pobłaźliwie.

Przyzwyczajł się dawno do różnych herbatkach dobroczynnych i dysput politycznych. Zdarzało się nieraz, że jednego wieczora musiał przemawiać w zupełnie odmiennych otoczeniach — naprzykład w „Societieit Harmonie” i w bawaskim klubie urzędników policji.

Wytrzyma i ten wieczór.

Zresztą wszystko byłoby dobrze, i wyglądałoby nawet zabawnie, gdyby nie ostrydliwy widok, na który się natknął w sąsiednim pokoju.

Szkoda tylko Liljany Green.

Oczywiście, wcześniej czy później musiało tak się skończyć.

A jednak szkoda.

Ci Malaje są strasznie dziecinni — pomyślał: — Mogliby tak gadać parę dni bez przerwy... A jak się puszy ta hołotka!

Jakie pretensje do wielkości!...

Tak, dzieci.

Ale te dzieci stają się bardzo niebezpieczne, gdy ujrzą krew.

W każdym razie są na tyle niebezpieczne, aby siać strach i panikę w przeciagu kilku dni. A więcej mu nie trzeba.

Bo później...

Widocznie Garamowi się znudziło słuchać nieskończonego gadania ziomek.

Krótkim władczyim ruchem nakazał milczenie i sam zaczął mówić.

Bronzowe twarze Malajów o szerokich, rozplaszczonych nosach i żółte okrągłe twa-

rze Chińczyków, o sterczących szczękach zniechęconych nagle, a dziesiątki par rozpalonych oczu zawisły na ustach, wokół których — „siedziały” straszliwe zje duchy”.

Garam nauczył się od Anglików krótkie go i zwięzłe wyrażanie się, akcentowania niektórych wyrazów, wymownych przerw i ruchów, potęgających wrażenie hasła demagogicznego.

Już po trzecim słowie opanował całkowicie słuchaczy.

Wykładał w gruncie rzeczy podstawy prowadzenia zbrojnej walki rewolucyjnej. Wślad zatem nastąpił przegląd sił po obu stronach.

Wyliczył przedewszystkiem dobrze uzbrojone i wyćwiczone oddziały, nazywając je wojskiem wyborowem, już skoncentrowanem i gotowem na każdy sygnał rozpocząć działanie.

Węć tyle a tyle ludzi liczył oddział Pi-linga Ghutanra, zebrany w odległości osiemdziesięciu kilometrów stąd na północnej granicy okręgu.

Potem wielki, najważniejszy oddział Se-linga w Belawanie.

Kilka oddziałów, złączonych pod dowództwem Gamela, a rekrutujących się wyjątkowo z dzikich, stających z okrucieństwa mieszkańców Jambo.

Po wyliczeniu jeszcze kilkunastu ugrupowań przeszedł do oceny sił przeciwnika.

Odezwał się lekceważąco o wojsku regularnem, jako bardzo niepewnem pod względem politycznym, nadmienił pokrótce o rezultatach, osiągniętych w jego szeregi przez agitatorów powstańczych.

Pozostaje tylko żandarmerja. Z nią trzeba się liczyć, ale jest jej niewiele. Może

to powiedzieć mój czcigodny przyjaciel, tuan van Tromp.

Tum się zakotłosał.

Garam podniósł rękę i znów się uci- szło.

— Zresztą jeśli policzyć wszystkich wrogów, to nas jest trzy razy więcej. Słuchacze szturchali się łokciami w bok, cmokali głośno i z uznaniem kiwali głowami.

Byli szczerze zachwyceni — na trzech powstańców przypadał tylko jeden żołnierz.

— A statek wojenny? — zapytał gruby Chińczyk od dłuższego czasu zasilaający wydatnie kasę spiskowców.

Handlował oficjalnie wyrobami z kości słoniowej i jedwabiami, lecz największe zyski cignął z przemytu broni. Później tymże powstańcom sprzedawał karabiny, rewolwery, naboje — i w ten sposób pieniądze powracały do jego kieszeni.

W dodatku otrzymał przyrzeczenie dożywotniego uwolnienia go od wszelkich podatków.

— Statek wojenny?

Oczy Garama zwięzły się nagle a po ustach przesunął się lekki, podstępny uśmiech.

Postukał wąską, kształtną dłońią po pa pierach, leżących przed nim na stole.

— Tu wśród tych dokumentów jest spis imienny marynarzy z „Utrechtu”, stojących po naszej stronie. Wielki nasz dobrodzień, czcigodny Ah-Fong, ciągle jeszcze niedocenia naszej potęgi. Zapomina, że ma my nietylko Belawan i ten okręg. Stąd się zaczyna walka, lecz w tej chwili przylą- czą się do nas: cała Sumatra, cała Jawa, Lombok, Flora, Bali...

(D. c. n.)

SPORT.

Niedziela na boiskach.

Jest co oglądać.

Program niedzielnych imprez sportowych przedstawia się następująco:

W WARSZAWIE.
Na boisku Warszawianki o godz. 16-ej mecz o mistrzostwo Ligi Warszawianka-Słask.

Na Okęciu o godz. 15.30 eliminacyjny przedolimpijski bieg na 35 km. w ramach którego Gancarz zaatakuję rekordy polskie na 25 i 30 km.

Na stadionie Wojska Polskiego o godz. 10.30 mistrzostwa lekkoatletyczne Warszawy w klasie A.

Na torze WTC. o godz. 15.30 otwarcie sezonu torowego WTC. W programie zawody kolarsko - motocyklowe.

Na przystani oficerskiego Yacht-Klubu o godz. 11-ej oficjalne otwarcie sezonu.

Kurs letni w szkole rysunku i malarstwa Szczepana Andrzejewskiego.

W szkole rysunku i malarstwa Szczepana Andrzejewskiego rozpoczyna się letni program kursów rysunkowo-malarskich:

a) dla malujących krajobrazy, zwierzęta i studia na wolnym powietrzu — kurs jednodniowy, z intermatem, we wsi Woźniki, pod Sieradzem w budynku własnym Szkoły Letniej.

b) dla pozostałych w Łodzi, kurs wakacyjny, urozmaicony bliskimi wycieczkami; kurs dwudniowy. Opłaty na kursach znizzone.

Zapisy codziennie. Piotrkowska 136.

Na kortach przy ul. Akademickiej 5 turniej tenisowy akademików.

Pozatem odbędzie się doroczny marsz Sulejów — Belweder, z udziałem 53-ch drużyn i licznych zawodników, startujących indywidualnie.

W KRAJU:

W Łodzi zawody kolarskie o mistrzostwo klubów łódzkich na dystansie 100 km., szermierze mistrzostwa Łodzi i otwarcie sezonu pływackiego.

W Krakowie bieg sztafetowy Wawel — Sowiniec na dystansie ok. 7 km. i mecz o mistrzostwo Ligi Garbarnia — Wisła.

W Poznaniu kolarski wyścig szosowy na 190 km. i mecz o mistrzostwo Ligi Warta — Legia.

We Lwowie mecz ligowy Pogoń — Dąb.

W Wielkich Hajdukach mecz ligowy Ruch — ŁKS.

ODCZYT CZERWONEGO KRZYŻA.

Staraniem Sekcji Odczytowej Oddziału Łódzkiego Polskiego Czerwonego Krzyża dzisiaj o godzinie 12 min. 30 w sali PCK. przy ul. Piotrkowskiej 203-205 p. dr. Antoni Molenda wygłosi odczyt nt: „Znaczenie i wartość stosowanych obecnie środków przeciwbłoniczych (dyferycznych)”. Wstęp bezpłatny.

— 0: —

Jutro zjemy na obiad:

Kapuśniak, Gulasz z ryżem i buraczki omlet.

POGOTOWIE SANITARNE P. C. K.

powiększyło się o 49 siostr.

Odbędzie się w lokalu Okręgu Polskiego Czerwonego Krzyża w Łodzi uroczystość zakończenia XIII kursu dla siostr pogotowia sanitarnego.

Kurs trwał 3 miesiące. Zgłosiło się kandydatów 54, ukończyło kurs 49 absolwentek.

Zebrań zagał witać obecnych w serdecznych słowach płk. dr. M. Marx, po czym płk. Serafinowicz ogłosił wyniki osiągnięte przez absolwentki kursu przy egzaminach i skreślił charakterystykę odbytych kursów.

W dalszym ciągu płk. dr. Orłowski po witalnym przemówieniu zabrał głos i wyraził nadzieję, że absolwentki kursu będą w stanie przyczynić się do celów społecznych.

Następnie przemawiała dr. Szustrowa udzielając absolwentkom wskazówek ideowych do wykonania ofiarnego zawodu samarytańskiego i wyzywając je w ciepłych słowach, by przedewszystkiem okazywały przy niesieniu pomocy chorym i rannym wiele serca.

Imieniem absolwentek dziękowała Eugenia Gubańska Zarządowi Okręgu P.C.K. za zorganizowanie tego kursu oraz p.p. wykładowcom za ich trud i pracę.

Uroczystość została zakończona wspólną fotografacją.

„Czterdziestka to jeszcze nie starość”, podaje SYMPOSION, Przegląd piśmiennictwa świata za kwiecień 1936, przynosząc pozatem szereg artykułów. Wydawnictwo Księgarni Nowości w Łwowie.

WINSZUJEMY

Jutro. Feliksowi.
Wschód słońca 3.39
Zachód słońca 19.24
Długość dnia 15.45
Przybyło dnia 8.51

Co nas po pracy rozweseli?

Teatr Miejski — g. 16 Matuz; wiecz. g. 8.30: Kto zabije?

Teatr Popularny (Ogrodowa 18) Nau-czytelka.

Adria — 1) Niedolega; 2) Ekscentryczna dama

Amor — na scenie: Strzeż się bódiana, gdyś zakochana; na ekranie: Białe upiór

Casino — Złotowłosy brzdąc

Corso — Melodia wielkiego miasta. II Vennessa

Europa. Tajemnica czarnego pokój.

Grand Kino. Bounty.

JAR — na scenie: Napiętniejsze tango, na ekranie: Córka generała Pankratowa

Metro — 1) Niedolega; 2) Ekscentryczna dama

Przedwiośnie. Osaczona.

Palace. Dzisiejsze czasy.

Rakieta. Wiedeń, miasto moich marzeń.

Rialto — Należę do ciebie

Stylowy. Kwiat Hawaii.

Sztuka — Zapomniany człowiek

Zachęta — 1) Złote jezioro, 2) Czerwona dama

— 0:0 —

„NA RATY” ubrania i palta obstarunkowe z najlepszych towarów Bielskich i Tomaszowskich oraz najlepsza robota u Mendrowskiego. Nowomiejska 5, Godziny od 6-8 wieczorem.

KURSY KROJU, SZYCIA I ROBÓT RĘCZNYCH

Marij Putowej w Łodzi ul. Piotrkowska 103.

- 1) kurs kroju krawieckiego i modelowania
- 2) kurs bielizniarstwa.
- 3) kurs szycia i robót ręcznych, Komplety ranne i wieczorne. Opłaty niskie, zapisy codziennie.

KOMUNIKAT

Zarząd Sekcji Inst. Elektryków Chrześcijańskich komunikuje że sekretariat Sekcji czynny jest w każdą środę od godziny 20 do godz. 22, w lokalu Zrzeszenia Chrz. Kupców i Przemysłowców woj. łódzkiego, ul. Piotrkowska 107 tel. nr. 256-86.

Prosimy tych nielicznych kolegów chrześcijan, którzy się jeszcze nie zgłosili o łaskawe zgłoszenie się w terminie do dnia 3 czerwca rb. (Dzień ogólnego zebrania) celem podpisania deklaracji.

Po tym terminie zamykamy listę. Kole-dzy, chrześcijanie, Nie powinno żadnego z was brakować na ogólnym zebraniu w dobrze zrozumianym interesie własnym i społecznym.

Zarząd

Sekcji Instalatorów Elektryków.

Dr. med.

H. WOLLENBERG

Akuszeryja i choroby kobiece

Zachodnia 68, telefon 164-26.

Przyjmuje od 4-7.

NAJELEGANTSZE suknie ślubne i balowe w nowootevorzonej wypożyczalni Józefowiczowej Brzezińska 11, front 1 piętro.

SZARY człowieku czy wiesz, że urzędnicy (czki) otrzymać mogą na wypłaty eleganckie gotowe damskie płaszcze męskie palta i ubrania, wełniane towary na suknie, komplety, płaszcze i kostiumy, wzorzyste jedwabne i bawełniane towary, fi ranki, kapy i tiul i siatka, biały towar i dużo innych artykułów poleca Leon Rubaszkin, Kilińskiego 44, sklep frontowy, Najdogodniejsze warunki, najniższe ceny.

WRÓŻKA chiromantka przeprowadza zdumiewająco najważniejsze fakty życia tajemnej wiety. Wysoka 33, oficyna 2 pi

Komu się szczęście uśmiechnęło?

PEŁNA TABELA WYGRANYCH 35-ej LOTERJI PAŃSTWOWEJ.

W ósmym dniu ciągnięcia loterii, wygrane padły na następujące numery:

Ciągnięcie pierwsze.

100. tys. zł. — 96798
10 tys. zł. 13740 22788 62286 94688
181495 150902 128912 174423
5 tys. zł. 188577
2 tys. zł. 18036 4389 43796 47959
53963 54394 58086 64843 79373 85751
93271 104220 116396 123506 124279
145064 161387 163325 170093 177262
183923 189498 116528
1 tys. zł. — 2751 2175 15201 17146
22468 22740 33723 42202 34340 57707
68547 69147 72860 92541 107082 107712
105405 110239 114856 117548 119935
121830 123664 125626 123862 129191
184224 135623 141829 151984 153877
166870 170507 173436 173555 175859
176924 180782 188244 184834 72591
770360 186797

Po zł. 200.

23 113 31 439 79 523 54 70 743 86 1242
347 510 70 721 99 834 943 72 2011 95
117 393 703 3026 183 97 271 444 590
687 717 872 86 914 4015 61 134 386 540
949 47 5170 349 57 433 766 992 6023 94
112 11 75 284 537 38 70 816 922 37 7095
145 238 460 549 677 752 99 8080 97 116
301 35 43 944 9276 329 432 532 737846
62 907 53 998.
10062 261 82 472 5 538 43 692 795
828 11070 121 70 204 366 443 78 88 89
559 704 901 12046 96 128 241 374 463
544 638 702 42 897 13003 120 296 303
538 48 651 744 14010 43 179 535 40 842
89 999 15004 68 201 567 619 735 874 937
16145 636 766 92 834 967 97 170076 425
506 25 795 926 33 50 18169 721 854 940
4 60 19112 236 306 598 727 800 11 902.
20039 106 45 267 327 34 82 480 523
71 681 722 21020 106 74 202 35 59 62
7 328 49 8 657 22004 362 487 509 26 636
720 40 912 35 23020 435 692 929 44 2406
644 705 71 805 920 25061 133 248 85 725
935 261148 219 23 354 420 950 27178
200 70 80 509 55 640 910 15 53 67 28057
110 341 86 493 454 667 97 722 802 14
29233 364 77 514 778 80 896 991.
30059 105 256 476 569 703 31017 219
46 452 62 506 60 791 82346 62 482 538
632 44 710 886 918 33017 160 200 412
694 765 95 957 8 34014 483 85 662 81
927 35068 307 72 400 701 801 928 48
36034 96 300 735 849 93 37102 395 433
512 712 44 38190 387 410 507 8 94 677
714 813 933 39176 244 51 871.
40053 367 601 753 59 836 909 41172
78 358 534 79 89 745 859 944 97 42160
2 83 204 377 408 90 886 902 43158 201
825 780 98 815 990 44211 564 822 913
45021 207 57 76 91 371 455 587 715 839
966 94 46111 20 60 371 420 660 73 767
887 930 47155 214 5-9 77 825 17 950
82 48037 138 44 235 378 456 500 96 699
903 49105 202 529 56 90 694 749 78 840
61 951.
50081 201 55 416 21 514 15 93 634
8 944 51014 263 85 724 52164 399 563
742 53038 61 221 7 62 92 300 24 30 93
489 597 963 54234 446 70 8 522 55 555
765 280 462 763 935 87 56157 38 65 304
20 405 531 755 959 57055 69 369 498

528 646 821 2 53 911 58039 216 61 365

416 523 627 849 57 968 92 59101 4 418

527 658 778 95 852 965.

60136 222 448 534 863 936 61110 46

91 278 327 37 46 69 450 728 919 62053

41 108 244 535 630 9 771 99 804 63017

17 27 48 115 18 95 361 3 73 92 455 654

928 69 64104 79 99 271 506 67 635 769

801 905 65117 322 94 473 545 627 732

66067 134 317 463 769 87 875 67002 73

271 342 58 68036 142 56 307 10 12 70

2 575 870 69000 56 78 220 317 402 50

752 76 894.

70016 143 327 564 723 4 816 71032

267 320 796 813 912 38 46 72053 115 43

95 368 546 635 981 73006 158 68 207 390

409 503 32 712 74089 301 541 95 806 27

45 75029 145 60 239 54 410 17 654 956

76025 52 90 127 78 315 412 618 798 938

77258 300 6 457 516 20 744 831 45 78012

75 229 305 421 30 506 717 810 975 78

79070 210 455 530 717 904 70.

80061 103 11 403 853 93 964 81016

396 400 932 51 82056 86 95 314 15 61

524 92 8 60 838 9 918 26 83027 140 283

327 45 92 527 91 600 63 767 927 84147

208 33 523 650 67 844 909 21 78 85006

24 104 78 314 48 441 503 780 86455 89

724 870 940 17 87294 326 87 455 84 541

80 904 88517 627 709 85 900 86 89135

324 474 986.

90008 137 91 265 55 89 98 922 91005

84 92 126 307 734 938 92034 47 560 755

957 93023 75 184 239 423 559 69 637 821

92 919 94064 155 237 53 375 472 6 84

531 740 988 95082 106 31 361 74 402

590 1 661 846 934 96010 444 549 921

97309 635 798 98120 465 520 53 99010

61 232 307 443 45 59 507 84 64 62.

100134 406 97 976 79 101145 71 390

551 660 872 981 102032 168 205 375 416

62 726 90 821 900 9 103394 441 583 638

52 104248 70 304 652 768 839 913 61

105424 707 807 908 20 106101 375 420

514 673 90 700 14 75 9 107082 85 141 73

98 327 570 81 679 960 108015 167 99 374

435 67 79 545 616 888 109072 405 985.

110103 399 513 666 911 69 94 111088

126 35 423 590 642 711 45 823 914 22

112113 205 471 511 2 59 796 828 915

113012 457 607 916 63 85 114155 60 331

431 86 534 713 62 847 991 115070 212

307 36 50 514 33 38 48 53 58 89 624 725

116024 111 217 791 100 971 117048 186

429 708 810 93 118142 644 752 81

119088 305 19 99 451 81 500 775 851 98

927.

120131 17 279 88 308 20 9 33 60 4 618

117 45 844 983 121033 92 223 482 605

26 143166 233 371 95 530 656 89 733

851 92 979 144002 218 57 336 44 6 84

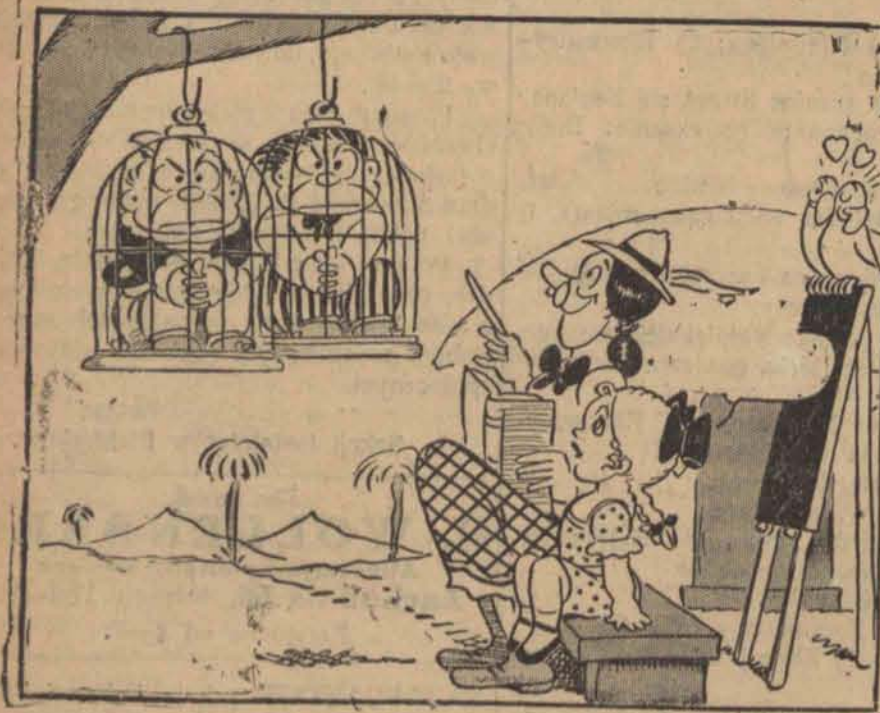
432 688 579 852 75 145144 281 90 676

94 701 914 62 146040 98 103 12 224 326

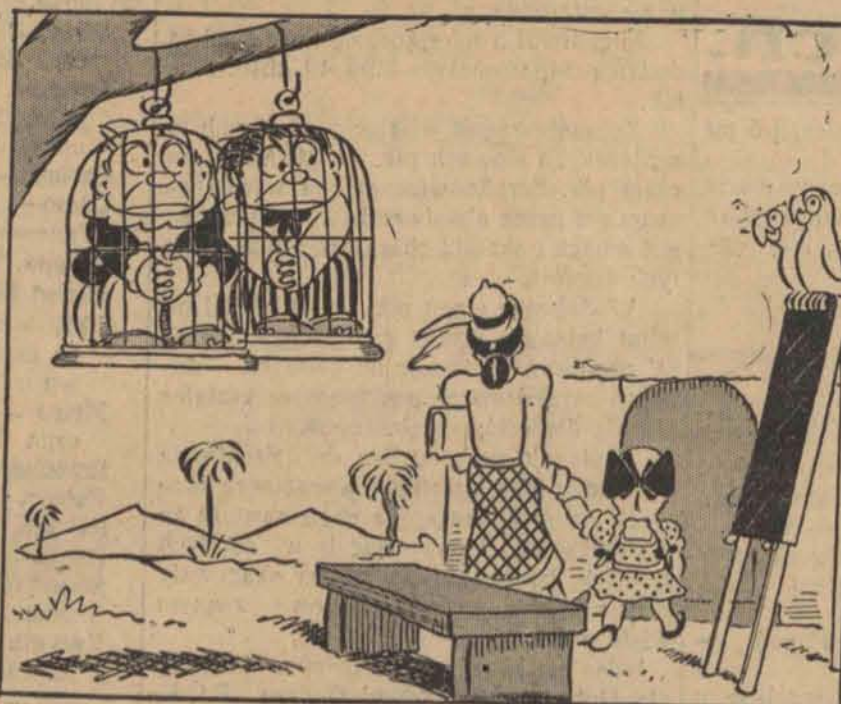
495 147021 2 3 30 92 125 249 57 315 463

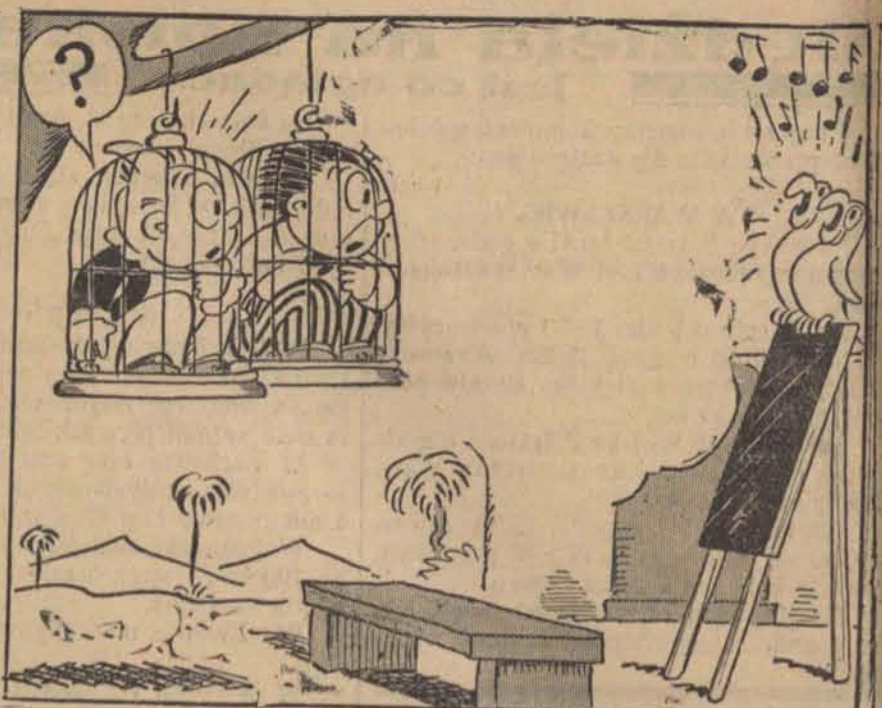
Wicek i Wacek na szerokim świecie.

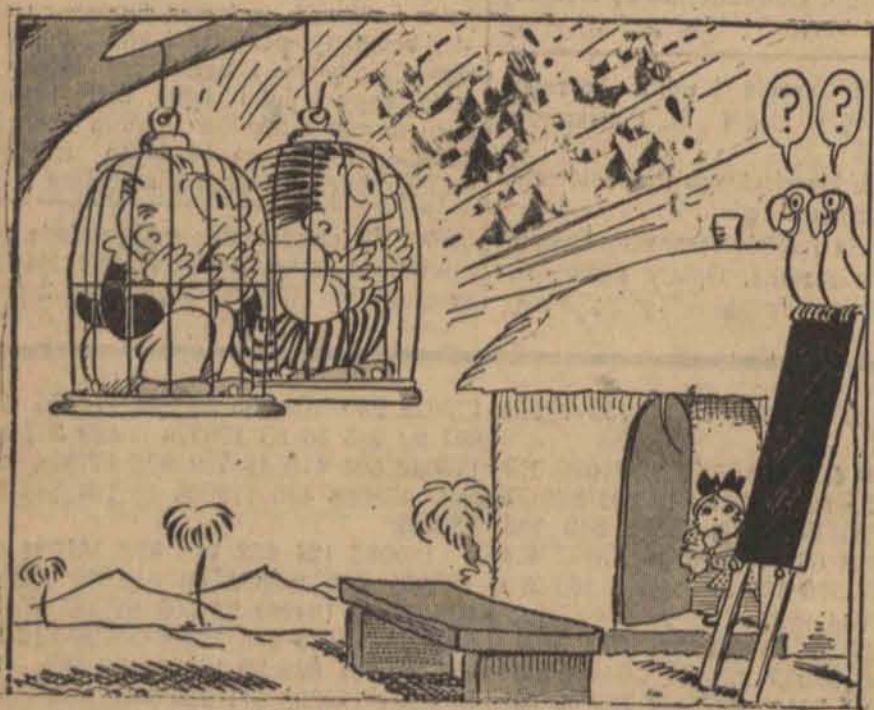
Guwernantka: Po raz ostatni was pytam:
Kiedy Kolumb odkrył Amerykę?
Wacek: — Hm— hm— hm?...
Wicek: Hm— hm— hm...
Halusia: — Co za głupcy!

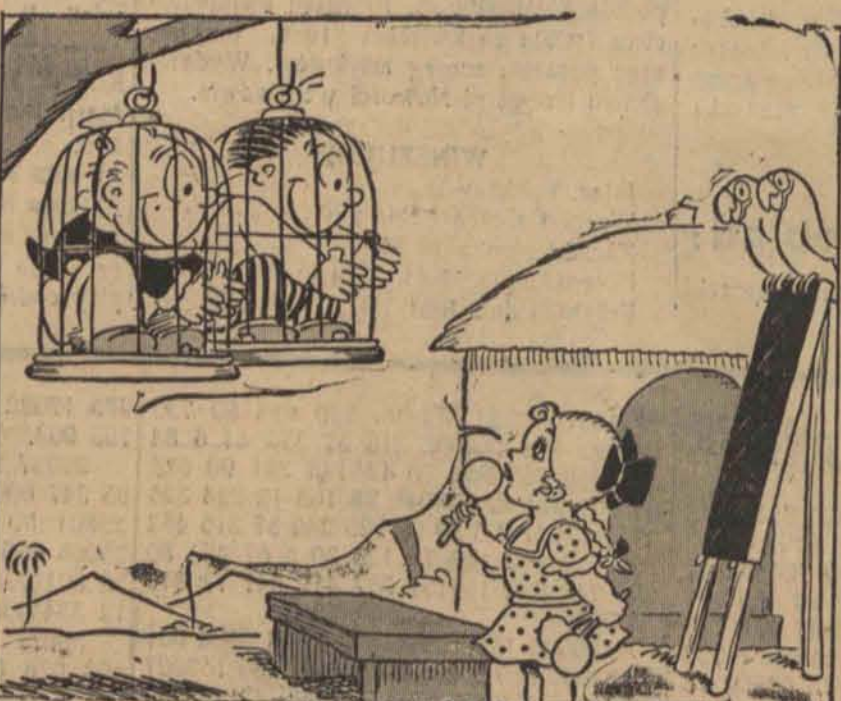
Guwernantka: — Chodź Halusiu, pójdziemy na herbatkę z ciastkami. Chłopcy tu zostaną, aż się zastanowią nad odpowiedzią.
Halusia: — To będziemy długo mogli pić herbatę, a ja mogę bez obawy zjeść wszystkie ciastka.

Papugi śpiewają popularną piosenkę o pierwszym przyjeździe Kolumba do Ameryki.
Wicek: — Słyszysz?
Wacek: — Nareszcie papugi nam podpowiedziały.

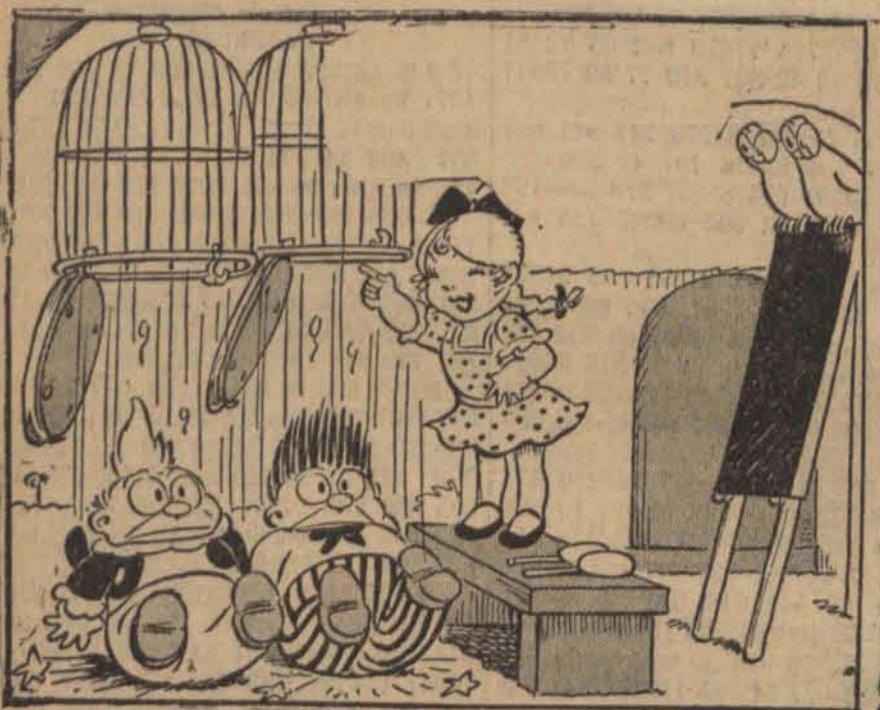
Wicek: — Halusiu! Halusiu!
Wacek: — Halusiu! Chodź do nas!
Halusia: — Co się stało? Przeszkadzacie mi w je dzeniu.

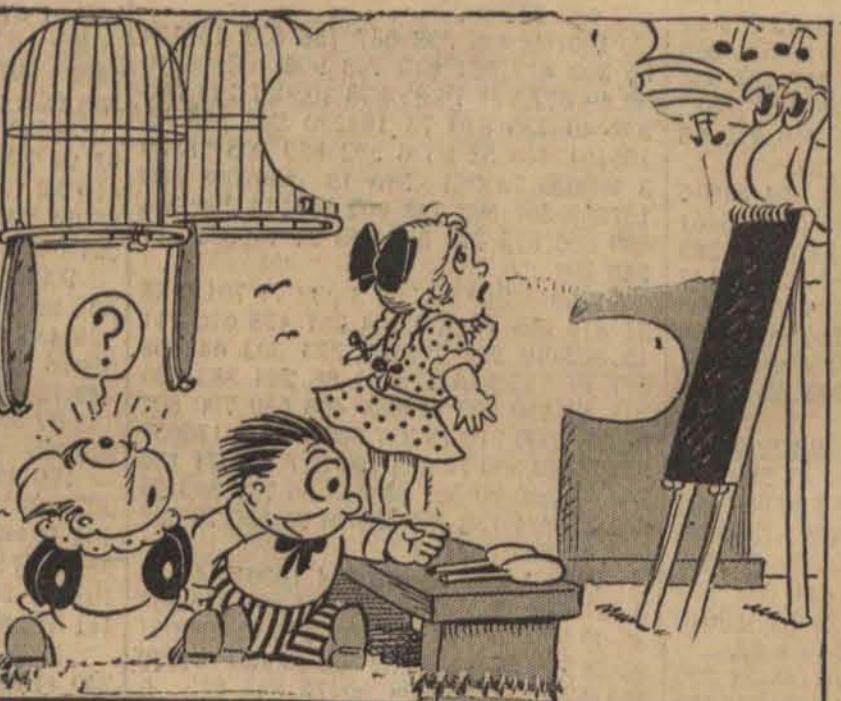
Wicek: — Znamy już datę odkrycia Ameryki. Czy otrzymamy cukierek jeżeli odpowiemy na pytanie?

Wacek i Wicek śpiewają arję, którą słyszeli przed chwilą nuconą przez papugi.
Halusia: — Doskonale! W nagrodę wypuszcze was z klatek!

Wicek: — Trochę twardo!
Halusia: — Mogliście sobie sami otworzyć, gdybyście nie byli takimi osłami!

Papugi znowu zaczynają śpiewać piosenki o Kolumbie.
Halusia: — Więc stąd pochodzi wasza mądrość?

Wacek: — Dobry cukierek. A teraz w nogi.
Halusia: — Rabusie! Oddajcie mi moje cukierki i wróćcie do klatek!

EMILE DE HAAR

ŻYCIE.

Spotkali się na plaży w modnym kąpie lisku. Setki par oczu śledziło piękną dziewczynę uparcie i z podziwem. Setki ust układało się w uśmiech na jej widok. Setki panien zazdrościło Janinie urody.

Stefan był tym szczęśliwcem, który zdo był serce pięknej dziewczyny.

W cieniu krzaczastych palm, na ustron nej ławeczce, powiedzieli sobie swoją mi łość, snuli plany na przyszłość, patrzyli so bie długo w oczy, zamiast podziwiać pię kno krajobrazu.

Stefan był biednym malarzem, Janina córką bogatego przemysłowca z Roubaix. Biedny malarz nie mógł nawet marzyć że rodzice Janiny pozwolą na małżeństwo.

Radzili więc, jak ułożyć sobie życie w razie oporu rodziców.

I Stefan znalazł wyjście. Przecież i on ma bogatych krewnych, którzy napewno nie odmówią mu dobrej posady. Właści wie dotąd nie potrzebował się troszczyć o pieniądze, skromna renta po matce wy starczała mu w zupełności. Ale teraz nad chodziło inne nowe życie. Trzeba było pracować i zarabiać, dużo zarabiać, żeby

zapewnić Janince wygodne, dostatnie ży cie.

„Po powrocie do domu — wysłał obszer ny list do jednego z wujów, prosząc o po sadę. Domagał się odpowiedzi telegra ficznej z podaniem wysokości gaży. Napi sał także, że zamierza się usatkwować, a był to atut najważniejszy, rodzina prze cięż oddawna pragnęła, aby porzucił ma larstwo a zabrał się do „uczciwej pracy na życie“.

I oto nadeszła odpowiedź o posadzie. Bogaty wuj wyznaczył na początek kilka tysięcy franków — było to już dość wa żne, nie do pogardzenia w razie oporu ro dziców Janiny.

Wieczorem, przy blasku księżyca, spotkali się znów na umówionym miejscu. Stefan pokazał Janinie depeszę od wujka — przeczytali po wiele razy słowa otuchy i snuli dalsze plany, patrząc sobie w oczy z miłością i uwielbieniem.

Janinka poszła do domu. Nie zauważy ła wcale że w mroku nocy szedł za nią cień matki, która zrozumiała wszystko. I oto na stole nazajutrz Janinka znalazła de peszę z Roubaix, od ojca, który ciężko za niemógł.

Nie było czasu na namysły. Janinka musiała natychmiast wyjechać do domu

wra z matką, udającą wielkie zaniepoko jenie i smutek.

W domu ojciec był zdrow i zadowolony. Chodziło przecież tylko o przerwanie tego nierozumnego i niewłaściwego stosun ku.

Janina napisała do Cannes, do Stefana, żeby przybywał do Roubaix i porwał ją z domu, bo żyć bez niego nie może.

Ale Stefana nie było już w Cannes — zmartwiony opowiadaniem służby pensjo natu w którym mieszkała Janinka wyje chał do Roubaix, by być jaknajbliżej boku ukochanej, w tak krytycznej chwili życia

Przyjechał więc do Roubaix. Zainstalo wał się w jakimś hoteliku. Przeplacał służ bę pałacową bogatego przemysłowca, ale nic nie mógł z nikogo wydobyć. Żaden lo kaj nie zdradzał chęci do przekupstwa — żadna służąca nie chciała się wdawać w rozmowę z młodym, obcym człowiekiem. Wszyscy milczeli, jak zaprzysiężeni spi skowcy.

Wreszcie postanowił zatelefonować do Janiny. Ale i do telefonu nie dochodziła ukochana dziewczyna, Stefan dostawał ta kie wymijające odpowiedzi, że poprostu stracił nadzieję

Powrócił więc do domu, do Paryża, zrezygnowany i osowiały. Nie malował nawet nie chodził na zebrania do modnych kawiarni, gdzie gromadziła się brać arty styczna i cyganeria z całego świata. A gdyby był chodził na owe zebrania, to na pewno spotkałby gdzieś w kątku Janinę, wyplakującą po nim oczy. Nie dostała przecież odpowiedzi na list z Cannes — ojciec przeniósł się do Paryża — szukała ukochanego po Montmartrze, ale nigdzie go nie znalazła.

Wreszcie przeszedł rok, i nadeszło znów cudne ciepłe lato. Stefan postano wił spóbować po raz ostatni. Pojechał do Cannes — może spotka ją na plaży wylo conej słońcem? Porwie ją wtedy i nie od da już nikomu.

Uparcie błędził po piaskach wybrzeża. Krążył jak lis dokoła budek trzcinowych, przyglądał się każdej twarzy natrętnie. Ale nie było tutaj Janiny. Z nudów zaczął ma lować. Rozkładał rankami, gdy słońce nie paliło tak boleśnie w oczy, swoje przybo ry malarskie i tworzył.

Aż razu pewnego zaszedł do owego pensjonatu, gdzie mieszkał przed rokiem. Nie chciał przebywać tutaj by nie ranić

jeszcze mocniej serca wspomnieniami — Ale jakież było jego zdumienie, gdy służ ba podała mu list, list z przed roku, wzy wający go do Roubaix — list od Janiny.

Wypadł z tym listem jak oszalały na plażę — czytał go po raz tysięczny. A więc kochała go naprawdę! List był prze cięż oczywistym tego dowodem. Czekala czekała napewno — i, przyjeździe tutaj, do Cannes — przyjeździe, oczywiście, że przy jedzie. Tylko trzeba czekać!

Tak przeszło kilka tygodni. W pełni se zonu, wśród gwaru tłumy kuracjuszków zobaczył nagle Stefan twarz Janinki. Sko czył jak oszalały naprzód — by corychlej paść w jej objęcia.

Ale Janina wyciągnęła do niego rękę zimną, lodowatą — białą smutną rękę na której palcu polyskiwała melancholijnym blaskiem złota obrączka.

— Cóż chcesz, mój drogi? powiedzia ła, widząc jego zdumienie. — Czekalam na ciebie tyle czasu, a ty nawet nie raczy łeś napisać, nie raczyłeś przybyć na moje wezwanie. Potem, w karnawale poznałam Edwarda — o właśnie nadchodzi. Muszę was zapoznać — proszę cię, Edwardzie, oto jest znakomity malarz Stefan Fregard, o którym ci tyle nieraz opowiadałam.

Tłum. H. R.